

ALTERNATIVT STATSBUDSJETT:

Rødt 2021

Fordi det er mulig

FORDI FELLESSKAP FUNGERER

Rødts stortingsgruppe

Postadresse: Stortinget, Postboks 1700 Sentrum, 0026 Oslo

E-post: postmottak.rodt@stortinget.no

Telefon: 23 31 23 95

Rødt

Adresse: Dronningens gate 22, 0154 Oslo

E-post: roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50

Omslagsfoto: Lukas / Unsplash.

Utgitt november 2020.

Innhold

Forord av Bjørnar Moxnes	s. 3
Forord av Marie Sneve	s. 4
Et budsjett som får ned forskjellene	s. 5
Fordelingseffekt av Rødts budsjett	s. 6
Hva kan Rødts budsjett bety for folk?	s. 7
Et budsjett som kutter utslipp	s. 8
Arbeid og sosial	s. 10
Rettferdig miljøpolitikk	s. 12
Transport og kommunikasjon i hele landet	s. 14
Olje og energi	s. 15
Fisk, oppdrett og landbruk	s. 16
Helse og omsorg	s. 18
Barnehage og utdanning	s. 20
Barn, familie og likestilling	s. 22
Kommuneøkonomi	s. 23
Kultur	s. 24
Et selvstendig forsvar	s. 25
Fred, solidaritet og global omfordeling	s. 26
Rettsikkerhet og trygge lokalsamfunn	s. 28
Krisepakker	s. 29
Rødts forslag til skatte- og avgiftsendringer	s. 30
Vedlegg 1: Tabell over alle forslag	s. 35
Vedlegg 2: Kommunefordeling	s. 54

Foto: André Løyning.

Rødt vil gi milliarder til kritiske samfunnsbehov, så kan vi heller gi litt applaus til milliardærene.

Bjørnar Moxnes
Leder i Rødt

Flere hundre tusen har vært uten jobb i 2020, og i skrivende stund stiger arbeidsledigheten igjen. I en slik dramatisk situasjon velger regjeringa å svekke sikkerhetsnettet og sende regninga til arbeidsfolk. De gir skattegaver til aksjeeierne, og kutter i ordningene for arbeidsledige.

Koronakrisa har vist oss at ordningene for inntektssikring var for dårlige allerede før krisa inntraff. Rødt vil ha et sterkere sikkerhetsnett for alle.

Vi må forlenge og forsterke ordningene som sikrer inntekt for arbeidsledige, de med løsere tilknytning til arbeidslivet, som de på deltid, frilansere, selvstendige næringsdrivende og kulturarbeidere, og de på arbeidsavklaringspenger.

Folk kommer heller ikke i jobb bare de blir fattige nok. Vi må bruke statens økonomiske muskler på å skape nye arbeidsplasser samfunnet har behov for, både i industrien og i velferden. Vi må styrke NAV for å håndtere den akutte krisa og følge opp de som var ledige før krisa inntraff. Vi må også kvitte oss med den useriøse bemanningsbransjen. Det offentlige, i samarbeid med partene, må ta jobben med å få arbeidsledige inn i et organisert arbeidsliv, med faste ansettelser og skikkelige arbeidsvilkår.

Vi må bekjempe arbeidsledigheten, ikke de arbeidsledige.

Rødt jobber også for å gjeninnføre ferietillegg på dagpenger. Vi aksepterer ikke at alle som er eller har vært arbeidsledige i 2020 straffes med bortfall av inntekt også i 2021, når feriepengene ikke kommer.

Det trengs en krisepakke for arbeidsfolk.

Koronakrisa har virkelig vist oss hvem som holder hjula i samfunnet vårt i gang. Mange setter også liv og helse i fare på vei til jobb eller på jobb, for å sikre renhold, mat på bordet, velferden vår. Men velferden har blitt nedprioritert lenge. Vi trenger flere hele og faste stillinger og en felles velferd som er sterk nok til å møte en krise, uten at det rammer behovene til de som var utsatt fra før. Velferdsstaten er vårt samfunns viktigste beredskapssenter.

Så langt har krisa forsterket Forskjells-Norge. Hundre tusener har gått ned i inntekt, mens mange av de aller rikeste har økt sine formuer. Denne utviklinga må vi snu sammen.

Rødt vil gi milliarder til samfunnskritiske behov, så kan vi heller gi litt applaus til milliardærene.

Det trengs et kriseprogram som sikrer inntekt, arbeid og velferd til alle.

Foto: André Løyning.

Et radikalt og realistisk budsjett, med offensive velferdsreformer og rettferdig miljøpolitikk for folk flest.

Marie Sneve
Nestleder i Rødt

De siste tiårene har forskjellene økt gjennom skiftende regjeringer. De har sluppet løs kommersielle profitører i velferden og antallet milliardærer setter stadig nye rekorder.

Regjeringa er handlingslammet i klimapolitikken. Mange opplever at miljøpolitikken er mest for de som har god råd og bor i byene, når det vi trenger er rettferdig klimahandling som får ned både utslippene og ulikheten, og tar vare på norsk natur. Som prioriterer jernbane framfor motorvei, trygge veier framfor større veier og naturmangfold framfor profitf.

Rødts alternative budsjett viser en annen retning enn regjeringa. Det er et radikalt og realistisk budsjett, med offensive velferdsreformer og rettferdig miljøpolitikk for folk flest.

Rødts alternative budsjett er basert på beregninger fra Finansdepartementet. Vi bruker ikke «lekepenger», men går heller ekstra varsomt frem for å sikre at finansieringen holder.

Dette er en gjennomførbar plan for hvordan vi på ett år kan få snu forskjellsutviklinga og gjøre en positiv forskjell i hverdagen for folk flest.

Høyresida skremmer med at Rødt vil øke skattene, men der regjeringa har stått for skatteutt til de rike og velferdskutt for

folk flest vil Rødt at spesielt de 1 prosent med størst formue og høyest inntekt – over 2 millioner – skal bidra vesentlig mer til fellesskapet. De med gjennomsnittlig eller lav lønn – under 600.000 i året – skal ikke få økt inntektsskatt.

Adolfsen-brødrene, som har blitt søkkrike på offentlig finansierte barnehager, eldreomsorg og asylmottak, har sagt at de frykter at Rødt blir større. Milliardærene vil merke Rødts politikk.

Folk flest kan derimot se fram til milliarder til viktige skritt i retning av gratis tannhelse, gratis barnehage og andre velferdssatsinger i by og land.

Skatteuttene siden årtusenskiftet, som først og fremst har kommet de rikeste til gode, gjør at vi i dag har nesten 60 milliarder mindre årlig til spleiselaget. Dette er vår tids store skattebyrde. Det trengs et krafttak for å snu en utvikling hvor velferden uthules og vanlige folks problemer overses. Vi må bygge et samfunn som fungerer for alle. Fordi fellesskap fungerer.

Det haster med et vendepunkt i kampen mot Forskjells-Norge. Heldigvis kan vi snart få et regjeringsskifte, men enda viktigere er det at vi får et politisk retningsskifte. Rødt er klare for å gjøre vår del av jobben. Fordi det er mulig.

Et budsjett som får ned forskjellene

De siste tiårene har forskjellene i Norge økt under regjeringer av alle farger, men det trenger ikke fortsette. Det er mulig med en målrettet politikk som gjør avstanden mellom folk mindre, både i by og bygd, og mellom fattig og rik. Rødts alternative statsbudsjett 2021 viser hvordan dette er mulig, og vi foreslår tiltak som:

Sikrer inntekten til folk

- Gir flere arbeidsledige rett på dagpenger
- Gir «koronatillegget» i dagpengene til alle arbeidsledige og som en permanent økning
- Øker sosialstønadene med 25 %
- Øker barnetrygden med 300 kr/mnd også for barn 6–18 år
- Sikrer at ingen faller ut av ordningen for arbeidsavklaringspenger, og reverserer regjeringas kutt for unge mottakere
- Styrker barnetillegget for uføre
- Øker pensjonen for alle ved å fryse levealdersjusteringa og motvirke underregulering
- Øker pensjonen for minstepensjonister med 5000 kroner

Krisepolitikk så lenge krisa varer

Krisepolitikk som sikrer inntekt og kompensasjon til folk, kommuner og seriøse bedrifter som sliter må ikke ha utløpsdato, men vare så lenge krisa varer. I vårt budsjettforslag har vi i første omgang foreslått at krisetiltak gjelder fram til 1. juli, men dersom krisa varer lengre enn det vil vi foreslå at også krisepolitikken skal forlenges.

Kutter i regningsbunken

- Innfasing av gratis tannhelse
- Innfasing av gratis barnehage, i første omgang for 5-åringer
- Kutter egenandelen på helsetjenester med 723 kroner
- 20 % lavere pris på alle billetter på tog, buss, ferje, t-bane og trikk
- Null moms på norskprodusert frukt og grønt
- Null moms på reparasjoner og lignende
- Lavere moms på kollektivtrafikk, kultur og Norgesferie
- Lavere elavgift og avgift på sukkerfri brus
- Senker maksprisen på barnehage med 95 kr/mnd
- Innfasing av gratis skolemat i barneskolen

Styrker velferden

- 6,5 milliarder frie midler til kommunene
- 1 milliard ekstra til sykehusene
- Økt bemanning i spesielt barnehagene, barnevernet, fødsels- og barselomsorgen, skolehelsetjenesten og nærpolitiet
- Flytter penger fra kommersiell velferd til profittfri velferd

Gir mindre geografiske forskjeller

- Prioriterer trygge veier i hele landet
- Økt tilskudd til flom- og rassikring
- Bedre og billigere tog- og båtforbindelser
- Økt tilskudd til bredbåndutbygging
- Vindkraftskatt rett til kommunene
- Økt oppdrettsavgift rett til kommunene
- Sikrer postombæring fem dager i uka
- Styrker lokalsykehusene
- Eget tilskudd for fylkenes arbeid med desentralisert utdanning

Finansieres med et rettferdig skattesystem

- Ingen økt inntektsskatt for de som tjener under 600 000 kroner
- Økte fradrag som senker skatten for fagorganiserte, pendlere, enslige forsørgere, fiskere og bønder
- Økt skatt på høye inntekter, aksjeutbytte, store formuer, luksurarv og selskapsoverskudd
- De rikeste 1 % – de som tjener over 2 millioner – må bidra betydelig mer

Fordelingseffekt av Rødts budsjett

Rødt foreslår en skattemodell som gir mer penger til fellesskapet. De med lavere inntekt enn 600 000 kroner, om lag tre av fire med skattbar inntekt, får litt lavere skatt. Personer med høye inntekter og store aksjeutbytter, spesielt de 1 prosent rikeste med inntekt over 2 millioner kroner i året, betaler mer.

Fordelingseffekt av Rødts forslag til skatt på inntekt og utbytte

Kilde: Beregninger fra Statistisk Sentralbyrå

Rødt mener at formuesskatten må gjøres mer progressiv. Vi øker skatten for aksjeeiere og de superrike med store formuer, mens folk flest får uendret formuesskatt:

Fordelingseffekter for formuesskatt (basert på formuesnivå)

NETTOFORMUE	ANTALL PERSONER	ANDEL PERSONER	RØDTS ENDRING KRONER	ANDEL AV ØKNING
Negativ nettoformue	1 747 700	39,8 %	-	0 %
0 - 1 mill.	1 786 800	40,7 %	-	0 %
1 mill.-5 mill.	754 600	17,2 %	300	4 %
5 mill.-10 mill.	67 400	1,5 %	5 200	5 %
10 mill.-50 mill.	29 100	0,7 %	52 600	24 %
Over 50 mill.	3 400	0,1 %	1 281 900	67 %
I alt	4 389 000	100,0 %	3 200	100 %

Kilde: Beregninger fra Statistisk Sentralbyrå

Les mer om Rødts skatteopplegg på s. 30

Hva kan Rødts budsjett bety for folk?

Familien med to voksne og to barn:

For en familie hvor begge voksne har inntekt mellom 400.000–600.000 kr. En reiser til jobb med tog og en med bil. To barn (5 år og 10 år). En av de voksne har høye helse-utgifter.

- Redusert inntektsskatt for to personer = 1 400 kr
- Redusert egenandelstak på helsetjenester = 723 kr
- Barn 10 år: økt barnetrygd fra 1.9 = 1 200 kr
- Barn 5 år: redusert makspris fra 1.1 og gratis barnehage for femåringer fra 1.8 = 16 720 kr
- (For barnehagebarn under 5 år vil redusert makspris hele året utgjøre 1 045 kr)
- Utgifter til drivstoff (gjennomsnitt) = ÷ 430 kr
- 20 % billigere kollektivtransport (årskort) = 2 730 kr
- Klimarabatt for to personer og barnetillegg = 2 600 kr
- Billigere strøm = 112 kr

Voksen 1: 2 049 Voksen 2: 4 486 Barn 1: 1 500 Barn 2: 17 020 (inkl. gratis barnehage fra 1.8)

Totalt 25 065 kr mer å rutte med for familien. For de voksne vil i tillegg 40 % av tannlegeutgifter over 2000 kr refunderes.

I tillegg har Rødts budsjettforslag disse konkrete effektene for ulike grupper:

- AAP-mottakere under 25 år: + 67 000 kr i året
- Mottakere av sosialstønad: + 1 560kr/måned for enslig mottaker
- En som er ufør (0,05 G økt barnetillegg = 5 000 kr/året per barn)
- Enslige forsørgere: Inntil 1 100 kroner lavere skatt

Minstepensjonisten:

For en enslig minstepensjonist med pensjon på 2G (200.000):

- Økt minstepensjon: 2 500 kr
- Ikke levealderjusterte minstepensjon: 1 240 kr
- Redusere underregulering av pensjon: 700 kr
- Klimarabatt: 1400 kr
- Lavere strømregning: 112 kr
- 20 % billigere kollektivtransport (honnørårskort): 770 kr

Totalt 6 722 kr mer å rutte med for minstepensjonisten. I tillegg refunderes 40 % av tannlegeutgifter over 2000 kr.

En arbeidsledig:

For en som har vært arbeidsledig fra 1. juli 2020 til 1. juli 2021, med tidligere inntekt på 300 000 kr:

- Ferietillegg på dagpenger for 2020 = 11 400 kroner
- Økt kompensasjonsgrad på dagpenger i 2021 = 13 200 kroner

Totalt 24 600 kroner mer å rutte med for den arbeidsledige. I tillegg refunderes 40 % av tannlegeutgifter over 2000 kr.

Et budsjett som kutter utslipp

Det har aldri hastet mer å kutte utslipp og stoppe nedbygging av natur enn akkurat i 2021. Det må gjøres på en rettferdig måte som ikke legger regninga på de som har minst, eller sender arbeidsfolk ut i ledighet. Rødts alternative statsbudsjett for 2021 viser hvordan det er mulig, vi foreslår:

Billigere og bedre kollektivtransport:

- 20 % lavere pris på alle billetter på tog, buss, ferje, trikk og t-bane
- 1,7 milliarder til mer og bedre jernbane i hele landet
- 1,5 milliarder til utbygging av kollektivtransport i byene
- 800 millioner til havner og båttransport
- Stans i utbygging av unødvendige og kapasitetsøkende motorveier

Rettferdige miljøavgifter:

- Nullmoms på norskprodusert frukt og grønt og reparasjoner
- Progressiv flyavgift på avganger mellom de store byene i Sør-Norge og til utlandet
- Klimarabatt som tilbakebetaler økt CO₂-avgift til de med inntekt under 600 000 kroner og med barne- og distriktstillegg
- Lavere elavgift
- Vindkraftskatt til kommunene
- Økt oppdrettsavgift til kommunene

Andre viktige klimatiltak:

- 1 milliard til karbonfangst og lagring på Klemetsrud
- 1 milliard til energieffektivisering og utbygging av ladeinfrastruktur
- 1,2 milliarder til miljøtiltak i industrien
- 500 millioner til klimakutt for kommunene
- Kutter leterefusjonsordninga
- Mer til skogvern og restaurering av myrer og våtmark

Til sammen er dette en god begynnelse på de enorme utslippskuttene Norge må gjøre. Samtidig må vi jobbe for internasjonale løsninger som sikrer reelle utslippskutt i de rike landene, ikke bare kvoteordninger og regnestykker som skjuler utslipp. Vi må også sikre at hvert lands klimaregnskap tar ansvar for landets forbruk også i andre land.

Rødts prioriteringer område for område

Arbeid og sosial

Et trygt og rettferdig arbeidsliv er avgjørende for små forskjeller. Det forutsetter trygge faste jobber, en sterk fagbevegelse og plass til alle som kan jobbe. Vi må også ha et sterkere felles sikkerhetsnett som ivaretar oss når vi ikke kan jobbe, som mange hundre tusener har blitt avhengige av under den pågående krise.

Et sterkere sikkerhetsnett for alle

Koronakrisa har vist oss at ordningene for inntektssikring var for dårlige allerede før den inntraff. Det er også innført et uforståelig skille mellom de som ble arbeidsledige før og etter koronakrisa rammet. De som nå er langtidsledige får langt mindre i dagpenger. Uansett når man mistet jobben er den vanskelige situasjonen på arbeidsmarkedet den samme. Derfor trengs det rettferdig inntektssikring for alle arbeidsledige. Rødt foreslår å bruke 3,9 milliarder på dette. Det innebærer at ingen mister dagpengene sine så lenge krisa pågår. Vi går inn for at økningen i dagpengenivået på 80 pst. opp til 300.000 og bl.a. det lavere inntektskravet for å kvalifisere til dagpenger gjøres permanent for alle arbeidsledige, også for de som var arbeidsløse før koronakrisa inntraff.

Regjeringa har allerede kastet ut mange langtidsledige fra dagpengeordningen. Rødt forlenger maksimal dagpengeperiode for disse personene så lenge krisa varer, i første omgang fram til 1.7.21. I tillegg setter Rødt av 3,6 milliarder til å gjeninnføre ferietillegg på dagpenger, som regjeringa fjernet, slik at alle som har vært arbeidsledige i 2020 får utbetalt feriepengene i 2021. Rødt setter også av 1,8 milliarder til å heve sosialhjelpsstønadene med 25 pst. for alle dem som av ulike grunner ikke kvalifiserer til dagpenger. Mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) har blitt hardt rammet av regjeringa gjennom flere år. Rødt vil forlenge ytelsen til alle AAP-mottakere som har gått over maksperioden så lenge krisa varer, i første omgang fram til 1.7.21 og reverserer kuttet i ytelse for unge AAP-mottakere, og setter av 525 millioner til dette. Uføre har også blitt hardt rammet av regjeringas usosiale kutt. Barnetillegget i uføretrygden fungerer sosialt utjevne og har vært viktig for å hindre at barn vokser opp i fattigdom, og Rødt vil derfor øke det.

Levealdersjusteringa av pensjon er dypt usosial fordi de som er utslitt og har få leveår igjen når de blir pensjonister må betale for andre med mindre belastende arbeid, god helse og høyere forventet levealder. Derfor vil Rødt øke minstepensjonene med 5 000 kroner/året fra 1,7, redusere skatten for pensjonister og skjerme alle pensjoner fra levealders-

justering. I tillegg fjerner vi underreguleringen av de første 1 G av alle pensjoner, slik at en stor del av pensjonene til alle pensjonister blir oppjustert med lønnsveksten, uten fratrukk på 0,75 prosentpoeng. Totalt betyr dette 1,2 milliarder mer til landets pensjonister. Rødt vil også reversere smålige kutt, som kuttet i støtten til barnebriller som regjeringa gjennomførte i fjor.

Bekjemp arbeidsledigheten, ikke de arbeidsledige

Regjeringas svar på massearbeidsløsheten er 7000 arbeidsmarkedstiltaksplasser og kutt i ledighetsytelsene. Regjeringa ser ut til å mene at de som står utenfor arbeidsmarkedet vil komme i jobb bare de blir fattige nok. Rødt satser på kompetanseutvikling og tiltak som kan sette flere i stand til å delta i arbeidslivet. 7000 tiltaksplasser er langt fra nok, derfor foreslår Rødt ytterligere 5000 tiltaksplasser. Regjeringa har gjennomført hovelkutt i NAV hvert år siden de overtok, og kutter ytterligere i årets budsjett, samtidig som de gir en ekstra midlertidig bevilgning til å håndtere krisa. NAV må styrkes med forutsigbare bevilgninger for å kunne håndtere både den akutte krisa og følge opp de som var ledige allerede før koronakrisa inntraff. Derfor foreslår Rødt å erstatte den midlertidige bevilgninga med en varig styrking. Dette vil sikre stabilitet for etaten og faste stillinger for de ansatte.

Hvis arbeid til alle er jobb nummer én, hvorfor overlater vi jobben til den useriøse bemanningsbransjen? Det offentlige bør, i samarbeid med partene i arbeidslivet, ta tilbake jobben med å koble arbeidsledige med bransjer der det er behov for arbeidskraft, sørge for skikkelige arbeidsvilkår, faste ansettelses og mer kortreist arbeidskraft i sektorer hvor behovet svinger mellom store prosjekter. Derfor foreslår Rødt å sette av 50 millioner til et prøveprosjekt med en statlig bemanningspool for industrien. Staten må innta en mye mer aktiv rolle for å sikre framtidens fagarbeidere, lærlingplass til alle, gjøre det attraktivt å søke seg til yrkesfag og bedre lønns- og arbeidsvilkår. Rødt foreslår å bruke 925 millioner på dette.

Foto: Brage Aronsen.

Kamp mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

Sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er en alvorlig trussel mot den norske modellen og en sterk fagbevegelse. Denne utviklingen setter liv og helse i fare, fører til at seriøse bedrifter med tariffavtale blir utkonkurrert og at staten taper milliardbeløp. Vi risikerer at krisa gir enda større rom for useriøse aktører og at faste stillinger erstattes med mer løsarbeid.

Arbeidstilsynet har fått sine bevilgninger kuttet kraftig og redusert antallet inspektører og tilsyn de siste årene, men har samtidig blitt tilført nye oppgaver, blant annet å håndheve regelverket for innleie av arbeidskraft. Arbeidstilsynet er viktig for et seriøst arbeidsliv, og må settes i stand til å utøve sine oppgaver på en slagkraftig måte. Rødt øremerker midler til flere tilsyn.

Vår viktigste allierte i kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet er fagbevegelsen. Rødt fikk gjennomslag for at regjeringa må fremme forslag for økt organisasjonsgrad i arbeidslivet, men framfor å følge det opp valgte høyresida å oppheve vedtaket. I vårt budsjett foreslår vi økt skattefradrag for fagforeningskontingent og gir fagbevegelsens egne satsinger mot sosial dumping økte bevilgninger. Sammen med bevilgninger til to nye A-krimsentre vil det styrke innsatsen for et ryddig arbeidsliv. Alle elever på skolen trenger informasjon om arbeidslivet og organisering. Vi bevilger derfor midler til den faglige skolesekken.

I TV-serien «Sånn er Norge» sier Harald Eia at «Norge ville vært helt ugjenkjennelig uten fagforeningene.» Vi ville hatt enda større klasseskiller, lavere lønn til arbeidstakerne og en mindre produktiv økonomi. Derfor støtter vi også Eias oppfordring om at alle bør melde seg inn i en fagforening!

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Inntektssikring for arbeidsledige	+ 3 860
Feriepenger på dagpenger	+ 3 600
5300 flere tiltaksplasser for arbeidsledige og for personer som trenger varig tilrettelagt arbeid	+ 599
AAP: forlenge ytelsen til de som ikke er avklart, samt reversere kutt for unge	+ 525
Øke fagforeningsfradraget til 8000 kr.	+ 554
Styrking av NAV	+ 366
Kamp mot sosial dumping: Opprette to ny A-krimsentre, styrking av Arbeidstilsynets kontroll med innleie og støtte til Fair play bygg	+ 147
Økt minstepensjon, skjerme alle pensjoner fra levealdersjustering og grep mot underregulering av pensjoner.	+ 1 175
Øke satser for sosialstønad med 25 pst.	+ 1 800

Rettferdig miljøpolitikk

En miljøpolitikk som kutter utslipp krever mer enn elbiler. Det trengs en miljøpolitikk som er rettferdig både ut fra hva du har på konto og hvor du bor. Klimautslippene må ned for å avverge katastrofale klimaendringer og tap av biologisk mangfold. Men regjeringa lar naturen være en salderingspost, gjør økonomien mer oljeavhengig og mangler handlekraft i møte med klimakrise. Rødt vil ha kraftfulle utslippskutt gjennom rettferdige fellesskaps-løsninger, ikke subsidier til de rike og kjøttskam til resten.

Krisepakke for miljø og arbeidsplasser

Vi må svare på koronakrisa og klima- og naturkrisa på en gang. Derfor må vi kutte utslipp, skape arbeidsplasser og sikre naturmangfoldet samtidig. Vårt budsjett viser at det er fullt mulig å gjøre det, det krever bare vilje. Rødts krisepakke gir jobber, kutter klimagassutslipp og tar vare på natur. Vår grønne krisepakke strekker seg over en rekke områder i budsjettet, som transport, landbruk, miljø og næring. Se s. 29 for oversikt over hele pakken.

Under feltene miljø og næring vil vi styrke Enova, Innovasjon Norge, Nysnø og Miljøteknologiordninga, for å kunne bruke fornybare naturressurser i Norge bedre, og for å få industrien til å kutte mer utslipp. Norsk industri er i verdenstoppen for lave utslipp, men potensialet for omstilling er fortsatt stort. Mye av teknologien som behøves for fornybar industriproduksjon er under utvikling, og det trengs derfor midler for å realisere prosjekter som ennå ikke er kommersielt lønnsomme.

På samme måte som aktiv næringspolitikk sørget for å bygge opp industri da Norge ble en oljenasjon, må de samme virkemidlene nå brukes for å hindre omstilling til arbeidsledighet. Vi er helt avhengige av kompetansen til de som jobber i petroleumssektoren i dag og til arbeidsfolk ellers i landet.

Vi vil bygge et nytt forskningsfartøy til Havforskningsinstituttet, opprettholde kondemneringsordningen for skip i nærskipfart, og innføre en ny kondemneringsordning for utrangerte offshorefartøy. Dette sikrer arbeid til norske verft, og deres omstilling. Det nye forskningsfartøyet sørger for at vi opprettholder og utvider og kunnskapen vår om livet i havet. Parallelt jobber vi med å sikre at utviklingstillatelser og andre bruksretter gitt av norske myndigheter, skal sikre arbeidsplasser i Norge.

For å reversere naturødeleggelse og samtidig gi jobber og bygge opp kompetanse hos entreprenører, gir vi 70 millioner til å restaurere ødelagt myr og andre naturtyper, et helt nødvendig grep for å sikre norsk naturmangfold.

Rettferdige miljøavgifter

Rødt er kritisk til avgifter som rammer usosialt. I fjor økte regjeringa den laveste momssatsen fra 8 til 12 prosent, som blant annet gjorde kollektivtransport og opplevelser som kino, museer og store idrettsarrangement dyrere. I år har satsen vært på 6 prosent store deler av året som et krisetiltak, men regjeringen vil sette den til 12 prosent igjen fra nyttår. Vi reverserer økningen og setter laveste momssats til 6 prosent. Vi fjerner momsen på norskprodusert frukt og grønt og på reparasjoner. Slik vil det lønne seg å velge miljøvennlig.

Rettferdige miljøavgifter handler om ikke å gi subsidier til dem som har mest fra før, og om å sørge for at de som forurenser mest gjennom luksusforbruk, betaler mest. Vi fjerner fritaket for engangsavgift for de største og dyreste elbilene, og vi innfører en progressiv avgift på flybilletter mellom de store byene, der det er mulig å ta tog eller annen kollektivtransport. På den måten betaler de som flyr mest mellom de store byene mer i miljøavgifter, mens de som er avhengige av fly som transportmiddel for å besøke bestemor i Nord-Norge, ikke må betale mer.

Oppdrettsselskapene tjener gode penger på å bruke vårt felles hav til å produsere fisk. Det skaper arbeidsplasser og mat, men det fører også med seg problemer som forurensing, lakselus og rømming som truer villaksen. Derfor øker vi oppdrettsavgiften til 60 øre/kg, en avgift som går tilbake til kommunene gjennom havbruksfondet. I tillegg foreslår vi en vindkraftskatt til kommunene for å motvirke nedbygging av natur og sikre tilbakebetaling til de lokal-samfunnene som allerede har mistet sine friområder til vindkraftparker.

Alle skal kunne leve miljøvennlig, uavhengig av hvor man bor eller hvor stor lommeboka er. Vi øker CO2-avgiften kraftig, fordi store utslipp må koste. Men for å unngå at miljøpolitikken blir urettferdig bruker vi økte inntekter til å betale tilbake til alle med gjennomsnittlig og lavere inntekt. Vår modell kan i snitt gi 1000 kroner hver til personer med under 600 000 i inntekt, 1400 kroner til de som tjener under 250 000. Det gis også et barnetillegg på 300 kroner per barn. De uten inntekt kan få dette som en kontantytelse, resten som skattefradrag. Kompensasjonen må også beregnes etter distriktshensyn. Slik kan vi få ned både utslippene og forskjellene.

Et rikt naturmangfold

Naturen er grunnlaget for vår eksistens. Fra den får vi frisk luft, rent vann og jorda vi dyrker maten vår i. Et rikt naturmangfold er også vår viktigste buffer mot klimaendringene fordi en intakt natur står best rustet mot endringer i temperatur og nedbør. Vi har ingen arter å miste.

Halvparten av våre truede arter lever i skogen og er helt avhengige av at viktige skogsområder vernes i raskt tempo. Rødt vil øke bevilgningene til skogvern med 200 millioner. Vi må gjøre en større innsats for å sikre vannmiljøet og det livet som lever i og av det, og vi må sikre at flere arter blir utpekt som prioriterte arter og at flere naturtyper får beskyttelse som utvalgt naturtype. Bevilgningene til opprydding av marin forsøpling må økes for å sikre at vi har et levende hav, som vi kan leve av også i framtida. Mer myr må restaureres, både for å være karbonlager og som levested for en rekke arter. Støtten til de frivillige miljøorganisasjonene har stått stille eller er blitt redusert gjennom flere år. Vi vil øke den for å sikre en demokratisk miljøpolitikk og lokalt miljøengasjement i hele Norge.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Styrke Enova – klimatiltak i industrien, energieffektivisering og til oppgradering av vannkraftverk m.m.	+ 1350
Styrke Miljøteknologiordningen – miljøtiltak i oppdrettsnæringa og utslippskutt i industrien	+ 450
Nysnø klimainvesteringer	+ 200
Forskningsfartøy og kondemneringsordninger for fartøy	+ 325
Skogvern	+ 200
Restaurering av natur	+ 150

Transport og kommunikasjon i hele landet

Rødt vil satse på transportløsninger for fellesskapet som bedre og billigere jernbane, kollektivtransport og sykkel, og ikke de prestisjefylte motorveiprojektene til regjeringa. Veitrafikk gir store klimagassutslipp, og vi må sørge for mer miljøvennlig transport, samtidig som vi sikrer de veiene vi har.

3,65 milliarder til kollektivtrafikk

Rødt vil øke bevilgningene til miljøvennlig transport i de store byene gjennom belønningsordninger og bymiljøavtaler. Dessuten vil vi utvide ordningene til mellomstore og mindre byområder. Vi foreslår også en kraftig økning av det statlige bidraget til de største kollektivprosjektene, som bybanen i Bergen og Fornebu-banen i Oslo, og en stor satsing på sykkel- og gangvei. Vi reduserer billettprisen på all kollektivtrafikk i hele landet med 20 prosent, det omfatter jernbane, buss, trikk, t-bane og de fylkeskommunale ferjene.

Jernbanen på skinner

Jernbane må bli et konkurransedyktig og miljøvennlig transportalternativ til bil og fly. Regjeringas såkalte satsing på jernbane dekker ikke engang kostnadssprekkene, samtidig som vedlikeholdsetterslepet øker. Rødt vil bruke 700 millioner for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet. Vi øker planleggingskapasiteten for å få fortgang i nye utbygginger, og sørger for flere kryssningsspor. Vi vil også kjøpe flere togvogner og flere sovevogner.

Regjeringas veisatsing gir flere vogntog på norske veier og er i strid med målsettingen om godsoverføring fra vei til sjø og bane. For å kompensere for dårlig jernbaneinfrastruktur og forbedringer i veitrafikken verner vi om miljøstøtteordningen for å opprettholde godstransport på bane, i tillegg til å gjøre de investeringene som trengs for at gods på bane skal bli lønnsomt. Rødt mer enn dobler tilskuddet for overføring fra vei til sjø. I tillegg styrker Rødt Vegvesenets kontroll med tunge kjøretøy for å hindre livsfarlige vogntog på glatte norske veier.

Den grønne sjøveien

Havveien er vedlikeholdsfri, men mer bruk av havet krever gode havner. Å flytte gods fra vei til sjø er et viktig miljøtiltak, og havnene våre er kritisk infrastruktur i et land med lang kystlinje. Derfor bevilger vi 496 millioner til nye anlegg og mer vedlikehold av havn, vi ruster opp fiskerihavnene og sikrer vedlikehold av fyrene. Vi vil starte opp arbeidet med Stadt skipstunnel, og vi øker tilskuddet til overføring av gods fra vei til sjø.

Foto: Knut Opøide / CC.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Jernbanesatsing	+1 792
20 pst. lavere pris på alle kollektivbilletter	+ 2 092
Utbedring av norske havner og fyr	+ 496
Økt kontroll av tunge kjøretøy	+ 50
Bevare postombæring fem dager i uka	+ 700

Olje og energi

Foto: Tom Haga, OLF/CC.

Prioriteringene Norge gjør i statsbudsjettet er avgjørende for hvordan framtidens klima blir. Regjeringa fører en politikk som gjør Norge sårbare for svingninger i oljeprisen. Dette er både et klimaproblem og et hinder for framtidens arbeidsplasser og verdiskaping. Rødts alternative statsbudsjett gjør oss mindre oljeavhengige. Vi tar kraftfulle grep for å få ned utslippene på en rettferdig måte.

Redusert petroleumsaktivitet og mer karbonfangst og -lagring

Rødt vil trappe ned oljeinvesteringene, og reduserer bevilgningene til leting og feltutvinning, særlig i nord-områdene. Barentshavet er et av verdens mest produktive havområder og oljeutvinning truer viktige fiskeområder og leveområder for både isbjørn og hvalross. For å nå klimamålene må vi la olja i Barentshavet ligge. Rødt foreslår å avvikle leterefusjonsordningen og heller satse på aktiv næringspolitikk basert på fornybare naturressurser. Vi kutter i petroleumsrettet forskning, og øker bevilgningene til forskning på fornybar energi og forskning på energisparing.

De som har skapt store verdier for fellesskapet på norsk sokkel skal ikke få regninga for nødvendig omstilling i form av arbeidsledighet og utrygghet. En rød og rettferdig klimapolitikk handler om å ta kostnadene i fellesskap. Rødt vil derfor bruke aktiv næringspolitikk for å bygge miljøvennlig industri, se omtalen av krisepakke for miljø og arbeidsplasser s 29.

Vi vil sikre karbonfangst også på Klemetsrud i Oslo, og bevilger midlene som trengs for å få det til.

Mindre og renere energi

Den reneste energien er den vi ikke bruker. Derfor gir vi 400 millioner til Enova for å sikre støtte til energisparing i bygg, og

opprettet en egen ordning for energieffektivisering i borettslag og sameier. Når vi skal slutte å bruke fossil energi trenger vi også noe mer fornybar energi. Rødt ønsker ikke å bygge fornybar energi som gir store negative miljøkonsekvenser, og er mot nye vindkraftanlegg på land. I stedet satser vi på oppgradering av eksisterende vannkraftverk og forskning på dyp geotermisk energi.

Vi må også legge til rette for renere energi til transport. Vi øker støtteordningen for landstrøm til skip i havn, og oppretter en støtteordning for ladeinfrastruktur for elbil i borettslag og sameier. Vi gir ekstra midler for å sikre at flere sjarker kan få batteridrift.

Klimatilpasning og klimatiltak

Klimaendringene er allerede i gang, og det merkes i form av økt nedbør, flom og ras. Flom- og skredskader har store konsekvenser for bebyggelse, landbruk og infrastruktur. Det er bedre å forebygge enn å reparere, og derfor vil Rødt styrke arbeidet med flom- og skredforebygging over hele landet og beskytte områder mot ekstremvær.

Regjeringa kutter i midlene til flom- og skredforebygging, men vi vil bruke 400 millioner for å ta igjen etterslepet. Vi gir kommunene 500 millioner ekstra til lokale klimatiltak og 100 millioner ekstra til klimatilpasning. Dette er en del av vår grønne krisepakke.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Stoppe lete- og feltutviklingsaktiviteter i 23. og 24. konsesjonsrunde	- 200
SDØE – redusere investeringer i prosjekter som ikke er igangsatt	- 995
Karbonfangst på Klemetsrud	+ 1 000
Styrket flom og skredforebygging	+ 405
Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning i kommunene	+ 600

NORGES B

Fisk, oppdrett og landbruk

Vi er avhengige av naturen vår og naturressursene vi kan høste, nå og i framtida. Derfor må vi drive landbruk og fiske på bærekraftig vis, og sørge for at måten vi bruker havet og jorda på ikke ødelegger for naturmangfoldet. Fisken i havet skal tilhøre det norske folket i fellesskap, og skal gi levebrød til folk langs kysten i generasjoner framover. Jorda og beiteressursene våre må brukes godt for at vi skal kunne delta i den globale dugnaden det er å skaffe mat til verdens økende befolkning og øke vår egen selvforsyning.

Trygge arbeidsplasser i fiskeriet

Fiskerne blir sterkt rammet av regjeringas kutt i velferds- og sikkerhetsordninger. Velferdstilskuddet som denne regjeringa tidligere har kuttet, sørger sammen med finansiering fra fiskernes egne organisasjoner, for drift av 25 velferdsstasjoner langs kysten og er et viktig tilbud for den minste kystflåten. Støtte til sikkerhetsopplæring er også fjernet tidligere. Dette er et viktig tilskudd for et obligatorisk kurs og bidrar til rekruttering av nye fiskere. Rødt vil reversere kuttene og styrke velferdsordningene og sikkerhetsopplæringen for fiskere. Vi øker også føringstilskuddet, som er et tilskudd til frakt av fersk fisk og skaldyr fram til foredlingsanlegget fra områder med dårlig mottakskapasitet. Dette tilskuddet sikrer lokale fiskerimiljøer og god ressursutnyttelse. Vi øker fiskerioppsynet for å sikre bestandene mot overfiske, og øker kontrollen med oppdrettsnæringa. Vi gir midler til Havforskningsinstituttet for å sikre mer kunnskap om livet i havet.

Fiske og fangst i nære farvann har ikke lenger redusert CO₂-avgift. Når Rødt øker CO₂-avgiften øker vi også kompensasjonsordningen slik at næringene får mer tid til å omstille seg, samtidig som vi øker støtten over Enova for å legge om til eldrift i sjarker.

En mer miljøvennlig oppdrettsnæring

Den omfattende oppdretten som pågår i norske fjorder og kyststrøk kjennetegnes av høy fortjeneste for eierne og store miljøproblemer. Rødt jobber for lukkede anlegg og strengere regulering av utslipp og rømming. Som et hastetiltak foreslår Rødt en økt oppdrettsavgift på 60 øre/kg på oppdrettet fisk. Vi styrker Mattilsynets arbeid for bedre dyrevelferd i oppdrettsnæringa, og setter av 100 millioner til utvikling av miljøvennlige oppdrettsanlegg via Miljøteknologiordninga. Oppdrettsnæringa trenger store mengder fôr, og mange av råvarene er ikke bærekraftige. Soya bidrar til avskoging av regnskog, og import av fiskemel og fiskeolje kan bidra til overfiske i andre deler av verden. Derfor øker vi midlene til å utvikle bærekraftig fôr fra korteste ressurs, slik som mikroalger eller insekter.

Et styrket norsk landbruk med mer beite og mindre import

Norsk landbruk må baseres på norske ressurser, og utnytte beiteressurser og jord som finnes i hele landet. For å starte den viktige omleggingen fra utenlandsk kraftfôr til beitebruk, innfører vi en tollavgift og et prisutjevningbeløp på soyamel på 10 øre/kg. Inntektene fra dette brukes til tilskudd til dyr på utmarksbeite. I tillegg øker vi støtten til Norsk genressurs-senter for å sikre bruk av de gamle norske husdyrressursene, som er tilpasset bruk av norsk utmark gjennom flere tusen

år. Som en del av vår grønne krisepakke, gir vi 400 millioner til å sette i stand og forbedre jordbruksarealer og setre, og til tiltak som skal fremme beiting i utmark. Vi starter også det viktige arbeidet med å bygge opp et beredskapslager av korn. Under Innovasjon Norge gir vi 150 millioner i økte investeringsmidler til løsdrieffjøs på små og mellomstore bruk.

I stedet for å hogge gammel naturskog, som er levested for en stor del av vårt truede naturmangfold, må vi drive et mer bærekraftig skogbruk. Vi vil derfor kutte i subsidier til veilbygging og hogst i bratt terreng i gammel naturskog og bruke midlene til økt drenering og klima- og miljøtiltak i landbruket. Vi vil ikke støtte tettere planting og økt gjødsling i skog, men heller støtte forsøk med plukkhogst. For å redusere konfliktene rundt hogst og sikre den biologisk verdifulle skogen, setter vi av midler til å kartlegge gammel-skogen slik at vi i framtida vet hvor den er og ikke hogger den ned i vanvare.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Økt skattefradrag for fiskere og bønder	+ 17
Økt føringstilskudd og andre næringstiltak i fiskeriene	+ 35
Miljøteknologiordninga: Utvikling av miljøvennlig oppdrett	+ 100
Opprydding av forlatt fiskeutstyr (spøkelsesfiske)	+ 100
Støtte til oppstart av beredskapslagring av korn	+ 50
Investeringsstøtte til løsdrieffjøs	+ 150
Krisepakke for mer og bedre jordbruk	+ 400
Fjerne mva på norskprodusert frukt og grønt	+ 900

Helse og omsorg

Økende forskjeller i samfunnet kommer også til uttrykk i folkehelse. Økonomisk motivert nedbygging av helseberedskapen, gjør oss mindre robuste i møte med kriser. For regjeringa har såkalt effektivisering vært viktigst, ikke å sikre beredskapen. Rødt jobber for å utjevne forskjellene, og å styrke helsetjenestene for alle, slik at de er sterke nok til å møte kriser, uten å ramme behovene til de som er utsatt fra før av.

Styrke sykehusene

Regjeringa kutter bevilgningene til sykehusene som del av et gigantisk høvelkutt i hele offentlig sektor, den såkalte ABE-reformen. Vi vil reversere dette kuttet, og styrker til sammen sykehusene med 1 milliard. Dette er midler som kan gå til blant annet bedre bemanning, ambulansetjenester og lokalsykehus. I tillegg foreslår vi 175 millioner øremerket til bedre barsels- og fødselsomsorg.

Sykehussektoren må frigjøres fra foretaksmodellen og bedriftsøkonomiske styringsprinsipper, slik at prioriteringer følger helsefaglige vurderinger. Vi øker basisstøtten og går inn for full rammefinansiering av sykehusene.

Krisa har understreket at velferdstjenestene våre er samfunnskritiske, men også sårbare. I stedet for å planlegge for innleie, må helsepersonell som har små stillinger sikres hele og faste stillinger. Vi erstatter bruk av innleie fra bemanningsbyråer med faste stillinger og offentlig vikarpool i helsesektoren.

Helsetjenester er til for pasientene, ikke profitt. Penger som er bevilget til sykehus og andre helsetjenester må gå til befolkningas helsetilbud, ikke private lommer. Kompensasjon for merverdiavgift gjør det mer lønnsomt for sykehusene å kjøpe eksterne tjenester og må avvikles. Regjeringas privatiseringsreformer må erstattes med sterkere offentlig velferd.

Rødt er mot nedleggelse av Ullevål sykehus, og jobber for Aker som lokalsykehus for hele Groruddalen og utredning av Ullevål-alternativet. Vi vil ha sykehus for folk, ikke prestisjeprosjekter for direktører.

Lavere egenandelstak

Når rekordmange er permitterte og arbeidsledige, kommer behovet for å styrke velferden tydeligere fram. Nå foreslår regjeringa å slå sammen egenandelstakene, men samtidig legger de opp til å spare penger, slik at det blir dyrere for noen. Helsehjelp må bli billigere, ikke dyrere. Derfor går Rødt inn for å prioritere over 1 milliard av budsjettet til å redusere det nye egenandelstaket med 723 kroner, slik at ingen får økte egenandeler i 2021.

Innfasing av gratis tannpleie

Rødt arbeider for gratis og universelt tilgjengelige helsetjenester. Allerede før pandemien visste vi at en av tre oppgir å ha utsatt eller unnlatt å gå til tannlege av økonomiske årsaker. Dette fører til at mange som har dårlig råd ender opp med dårligere tenner. Tennene er en del av kroppen, og skal behandles deretter. Rødt ønsker offentlig gratis tannhelse, og foreslår en tannhelsereform som allerede neste år vil gi over 1 million nordmenn billigere tannhelse.

Reformen innføres ved å starte med å ta deler av regninga for de som har størst utgifter, og vil i 2021 gi refusjon på 40 % av utgifter over en årlig egenandel på 2000 kroner. Dette flytter 2 480 millioner av den totale tannlegeregninga fra hver enkelt til staten. I tillegg utvider vi aldersgrensa for gratis tannhelse fra 18 år til 25 år fordi grunnlaget for god tannhelse legges tidlig i livet, dette koster 505 millioner. Dette er første skritt på veien mot gratis tannhelse for alle, med mål om å utvide reformen år for år.

Folkehelse

Vi styrker helsestasjonene og skolehelsetjenesten, som står sentralt i kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid. Vi øker tilskudd til rusforebyggende innsats, ettervern og rusmestringsenheter i fengselshelsetjenesten. I tillegg styrker vi Fontenehus, et arbeidsfellesskap for mennesker som har eller har hatt psykiske helseproblemer.

Alle må sikres en så trygg arbeidshverdag som mulig, både på jobb og på reisen til og fra jobb. Det offentlige må sikre munnbind til alle som må møte fysisk på jobb, og bruke kollektivtransport til og fra, i tillegg til mulighet til å få det på blå resept.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Styrking av sykehusene	+ 1 027
Tannhelse	+ 2 985
Redusere egenandeler for helsetjenester	+ 1 010
Barsel og fødsel	+ 175
Forskning på kvinnehelse	+ 30
Gratis munnbind	+ 200
Rekrutteringstilskudd for å sikre sykepleiekompetanse og flere studieplasser for videreutdanninger for sykepleiere	+ 200

Barnehage og utdanning

Rødts mål er et gratis, godt og likeverdig barnehage- og skoletilbud. Fagutdanning og høyere utdanning skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av hvor du bor og hvor mye foreldrene dine tjener. Det skal ikke være mulig for kommersielle aktører å hente ut profitt fra offentlig finansierte barnehager og skoler.

Bedre og billigere barnehager

Rødt vil styrke fellesskapet også i barnehagesektoren, og ønsker på sikt at barnehage skal være gratis på linje med skole. Vi starter denne velferdsreformen gjennom gradvis innfasing, årskull for årskull. Vi begynner med femåringene, så alle barn kan bli en del av et større fellesskap før de begynner på skolen. Rødt øker overføringene til kommunene med flere milliarder kroner, slik at de har økonomisk rom til å oppfylle bemanningsnormen i barnehagene og råd til vikarer fra dag en. I tillegg bevilger vi midler til flere fagarbeidere og barnehagelærere i barnehagene, og reverserer regjeringas siste økning på 95 kroner i maksprisen, for alle barn.

Samtidig som foreldrene må betale mer for barnehageplass, insisterer regjeringa på at kommersielle aktører fortsatt skal få ta ut penger bevilget til barnehage i profitt. Rødt styrker derimot velferdstjenestene, ikke velferdsprofitørene. Dagens pensjonstilskudd til private barnehager belønner eierne av barnehagene som har de dårligste pensjonsordningene med et tilsvarende stort overskudd de kan putte i egen lomme. Derfor foreslår Rødt å endre fra en modell som tar utgangspunkt i lønnsutgiftene i de kommunale barnehagene, helt uavhengig av hva barnehagen har hatt av reelle kostnader til pensjon. Til kostnadsdekning av de faktiske pensjonsutgiftene, slik at penger bevilga til pensjon faktisk går til pensjon. Summen på 706 millioner som spares ved denne omlegginga flytter vi til økt bemanning i barnehagene.

Framtidas fagarbeidere

Det er viktig å legge til rette for god, gratis og relevant utdanning for blant annet håndverkere, servicearbeidere og helsepersonell. Utdanning skal være gratis, men det er ikke tilfellet når dagens utstyrsstipend ligger langt under det reelle kostnadsnivået for nødvendig utstyr. Vi bevilger derfor midler til økt utstyrsstipend.

Vi øker lærlingtilskuddet og bevilge midler til et verkstedsfond for opprustning av verksteder på yrkesfag. Rødt bevilger også midler til 500 nye fagskoleplasser, nye studieplasser til helsefagarbeidere, og mulighet til å gjennomføre fagskoleutdanning for SFO-ansatte.

Bransjeprogrammene er utviklet i samarbeid med partene i arbeidslivet, og er et spleiselag som gir arbeidsfolk gratis kurs og videreutdanning. Staten betaler regninga, virksomheter legger til rette for at medarbeideren kan delta, og den enkelte ansatte investerer fritid for å heve sin kompetanse. Bransjeprogrammene er ifølge fagbevegelsen et helt sentralt virkemiddel for å sikre omstilling og et seriøst arbeidsliv i utsatte bransjer. Derfor styrker vi bransjeprogrammene med ytterligere 300 millioner I tillegg bevilger vi 300 millioner ekstra til bedriftsintern opplæring, slik at opplæring av egne ansatte kan være et alternativ til permittering. Og vi dobler tilskuddet til «Fagbrev på jobb» slik at ordningen kan utvides.

Foto: YAY Micro.

Lik rett til utdanning

Lik rett til utdanning gir et mer demokratisk samfunn og utjevner forskjeller mellom folk.

Regjeringa har endret vilkårene for omgjøring av lån til stipend, slik at deler av studiestøtten som blir gitt som stipend bare gjelder når graden blir fullført. Dette kan gi alvorlige konsekvenser for studenter som av ulike grunner bytter utdanningsløp eller må avslutte utdanningen. Rødt reverserer dette kuttet.

Vi bevilger til flere studentboliger, for å sørge for at flere studenter kan få et rimelig sted å bo, og øker borteboerstipendet for elever i videregående skole. Vi bevilger også midler til Antirasistisk skolesekk, for lærere, elever og skoleledere.

Regjeringa kutter bevilgningene til høyere utdanning og forskning som del av et gigantisk hovelkutt i hele offentlig sektor, den såkalte ABE-reformen. Basisfinansiering er viktig for at virksomhetene skal oppfylle sitt samfunnsoppdrag, og levere forskning av høy kvalitet. Rødt kutter i bruken av resultatbasert finansiering av høyere utdanning og styrker økonomien i utdanningssektoren.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Gratis barnehage for 5-åring, redusert makspris for andre alderstrinn og flere fagarbeidere	+ 1 761
Økt utstyrsstipend i videregående skole	+ 74
Reversere kuttene i studiestøtta, bygge flere studentboliger	+ 377
Kompetanseløft for lærere i seksualitetsundervisning	+ 20
Tilskudd til gratis skolemat	+ 392
Verkstedfond for yrkesfag og økt lærlingtilskudd	+ 150
Bransjeprogram, bedriftsintern opplæring og fagbrev på jobb	+ 646

Barn, familie og likestilling

Foto: Pixnio

Økonomiske kriser går ofte hardt ut over grupper som er utsatt. Det er ikke en tilfeldighet, men en konsekvens av skjevheter som var der før krisen. Universelle velferdsordninger styrker fellesskapet og kan løfte de som trenger det mest ut av fattigdom.

Fattigdomsbekjempelse i barnefamilier

Barn som vokser opp i familier med dårlig råd, har selv større sjanse for å rammes av arbeidsledighet og økonomiske problemer. Økt barnetrygd er et godt tiltak for å motvirke at barn vokser opp i fattigdom. Regjeringas økning av barnetrygden var sårt trengt, men kommer ikke barn fra 6-18 år til gode. Rødt utvider derfor økningen på 300 kr/måned fra 1.9.21 til å gjelde alle barn under 18 år.

Mange kommuner kutter barnetrygden for folk som får sosialhjelp. Rødt mener at barnetrygden skal komme alle familier til gode. Vi bevilger derfor midler til å holde barnetrygden utenfor beregningsgrunnlaget for sosialstønad. Vi styrker innsatsen til barnefamilier med dårlig råd, etter modell fra nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, som blant annet støtter ferie- og fritidsaktiviteter for barn og unge i familier med lav inntekt.

Feminisme

Vold mot kvinner har vært et stort problem, lenge før krisen. Rundt 150 000 mennesker, i all hovedsak kvinner, opplever vold i nære relasjoner i Norge hvert eneste år. Det er dokumentert at vold i hjemmet øker i krisesituasjoner. FN ba tidlig landene om å inkludere beskyttelse av kvinner som en del av sine tiltak mot koronapandemien. Men det kom hverken ekstrabevilgninger i krisepakker, tiltak eller tilstrekkelige midler i statsbudsjettet. Rødt prioriterer midler til forebygging av voldtekt og seksuell trakassering, vold i nære relasjoner, inkludert vold mot kvinner og et trygt tilbud til voldsutsatte. Vi bevilger midler til krisesentrene som huser kvinner og barn, slik at de ikke opplever økonomisk ustabilitet. Vi bevilger også midler over helsebudsjettet, fordi vold og voldtekt er et folkehelseproblem.

Kvinner er nødt til å forsvare sine tilkjempede rettigheter både nasjonalt og internasjonalt. Rødt øker støtten til kvinneorganisasjonene og midlene til likestillingssentrene,

Diskrimineringsnemnda og Likestillings- og diskrimineringsombudet. Vi starter også innfasing av gratis prevensjon ved å gjøre det gratis for alle under 25 år og alle uten inntekts-givende arbeid.

Den langsiktige kampen for et samfunn som verdsetter kvinners arbeid like høyt som arbeidet menn gjør kan ikke løses i ett enkelt statsbudsjett. Rødt jobber for bedre arbeidsvilkår i kvinnedominerte yrker, likelønn og rett på heltid. Å innføre seks timers normalarbeidsdag er en sentral del av denne kampen. Rødt oppretter en egen pott for prøveprosjekter som kan gi konkret erfaring om hvordan sekstimersdagen fungerer på ulike arbeidsplasser i offentlig sektor, for å gi argumenter og praktisk erfaring vi trenger i arbeidet for sekstimersdagen.

Barnevern for barna, ikke profitt

Det er fellesskapets ansvar å beskytte utsatte barn og sørge for at alle barn får vokse opp i trygge omgivelser og får hjelp i tråd med sine behov. Vi kan ikke overlate omsorgen for de mest sårbare barna og ungdommene til kommersielle, profittmotiverte aktører. Alle penger bevilget til barnevern må gå uavkortet til barnas beste og ikke til privat profitt. Rødt mener at barnevernsdrift skal være forbeholdt offentlige og ideelle aktører.

For å styrke bemanningen og fagkompetansen i barnevernet bevilger vi midler til 400 flere fagstillinger i det kommunale og statlige barnevernet. Vi øker også tilskuddet til langsiktig utviklingsarbeid for å øke kompetansen og kunnskapsnivået i barnevernet, og bevilger midler til bedre helsetjenester til barn i barnevernet.

Enslige mindreårige asylsøkere er alene i et nytt land uten omsorgspersoner. Vi bevilger derfor midler til at enslige mindreårige asylsøkere mellom 15-18 år også skal under barnevernets omsorg.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Økt barnetrygd for alle barn, og holde barnetrygden utenfor sosialhjelpsberegningen	+ 1 465
Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom	+ 100
Barnevern: Flere fagstillinger, kompetanseutvikling og bedre helsetjenester	+ 307
Overføre enslige mindreårige asylsøkere 15-18 år til barnevernet	+ 104
Krisesentrene og tiltak mot vold og overgrep	+ 460

Kommuneøkonomi

Foto: Steve Hoang / CC.

Kommunen er hjertet i vår felles velferd, og et av våre viktigste verktøy i kampen mot de økende forskjellene. Koronapandemien har vist oss hvor avhengige vi er av et godt fungerende kommunalt tjenestetilbud, og at mange kommuner hadde for lite å gå på etter mange år med underfinansiering. Investering i en sterkere kommuneøkonomi er en sikring av lokal beredskap og verdiskaping. Rødt vil derfor bruke store ressurser på å sikre nære og trygge tjenester i hele landet.

Mer penger gjennom det lokale demokratiet

Forskjells-Norge er både de økende økonomiske forskjellene mellom folk og hvordan regjeringas sentralisering øker forskjellene mellom by og land. Norge er en rik stat med mange fattige kommuner. Rødt ser at den stramme kommuneøkonomien både setter lokaldemokratiet under press, gir de ansatte en tyngre hverdag og svekker viktige tjenester for innbyggerne.

Kommunene trenger reell vekst i inntektene fremfor hovelkutt og såkalte effektiviseringskrav. En av de største satsningene i Rødts budsjett er derfor å flytte penger fra staten og til kommunene i form av økte frie inntekter, inkludert økt distriktstilskudd. Rødt øker også kompensasjonen til kommuner som har mistet inntekter etter at regjeringen fjernet eiendomsskatt på verk og bruk, noe som er viktig for mange av landets store industrikommuner.

Det er mye fellesskap og lokal selvbestemmelse i 7 milliarder kroner. Disse pengene kan i tråd med lokalt definerte behov omgjøres til flere ansatte i velferden, døgnbemannet brannstasjon, sykehjemsplasser, økt miljøkompetanse i kommunen eller kommunale kjøkken. I tillegg til de frie midlene styrker vi skolehelsetjenesten, skolebibliotekene, bevilger penger til gang- og sykkelstier og kompenserer kommunene for økt sosialhjelp og øker bostøtten gjennom øremerkede midler. Til sammen øker Rødt overføringene til kommune- og fylkessektoren med 13 milliarder kroner.

Rødt øker overføringen til Sametinget med 26 millioner, og vi dobler bevilgningen til informasjons-tiltak i forkant av stortingsvalget, for å bidra til økt

valgdeltakelse i befolkningen.

Fylkeskommunen som utviklingsmotor

Fylkene er ikke hva de engang var, bokstavelig talt. Med regionreformen har regjeringa endret strukturen i det norske demokratiet og presset landsdeler inn i større enheter. Rødt vil gjenreise fylkene, og mener at fylkeskommunene må settes i stand til å være den regionale utviklingsmotoren de har potensiale til.

Rødt øker de frie inntektene til fylkeskommunen, kompenserer for den underfinansierte oppgaveoverføringen som følge av reformen ved å gi økt støtte til omlegging til nullutslippsløsninger for ferger og hurtigbåter, og tilfører utviklings- og omstillingsmidler. Levedyktige lokalsamfunn forutsetter godt samarbeid mellom kommune og fylke i omstillingen til et miljøvennlig næringsliv. Styrking av Merkur-programmet, utviklings- og kompetanseprogrammet for nærbutikker og bokhandlere i distriktene, vil sikre flere nære tjenester til innbyggere i våre viktige lokalsamfunn landet over.

Å sette fylkene bedre i stand til å ta igjen det store vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene og økt bevilgning til ras- og skredsikring er viktige beredskapstiltak i møte med klimaendringene.

Trygghet for bolig for flere

Et hardt boligmarked frarøver mange den tryggheten det er å eie sitt eget hjem. Husbanken er en avgjørende brikke i utviklingen av en ikke-kommersiell boligsektor og for å hjelpe flere inn på dagens boligmarked. Rødt utvider derfor Husbankens låneramme i årets budsjett. Vi øker også bostøtta.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Økte frie inntekter til kommunene og økte distriktstilskudd	+ 7 040
Økte frie inntekter til fylkeskommunene	+ 500
Tiltak på fylkesveier (vedlikehold, ras og skredsikring, gang og sykkelveier)	+ 550
Redusere innslagspunkt for ressurskrevende tjenester	+ 325
Økt bostøtte	+ 233

Kultur

Kunst og kultur spiller en viktig og selvstendig rolle i samfunnet. For Rødt handler kulturpolitikk om å gi gode økonomiske rammer for et fritt og uavhengig kulturliv landet rundt.

Redningspakke for kultursektoren

Koronapandemien har rammet hele bredden av kultursektoren svært hardt. Når myndighetene nok en gang i praksis stenger ned norsk kulturliv, mener Rødt at staten må sørge for alle de som samtidig mister levebrødet sitt. Rødt forlenger både kompensasjonsordningen for arrangører og underleverandører i kultursektoren og stønaden til selvstendig næringsdrivende og frilansere fram til 1. juli. Til sammen koster dette i underkant av 1 milliard kroner, men det er en nødvendig utgift for å hindre at kostnaden for smittevernstiltakene tas av kunstnere og kulturarbeidere, og at vi mister viktige kulturaktører på veien.

Fri og uavhengig kunst

Kulturpolitikk overlatt til markedet vil kun skape den kunsten som de med mest penger etterspør, og det vil bare være folk med solid økonomi som kan ta seg råd til å være utøvende kunstnere. En trygg kunstnerøkonomi og sterke offentlige ordninger til å stimulere kulturlivet i bred forstand er derfor avgjørende for Rødt. Derfor oppretter vi flere arbeidsstipender for kunstnere, øker stipendsatsene og bevilgningene til utstillingshonorarer og tilskuddsordninger som Norsk Kulturfond. Vi støtter opprettelsen av Filmalliansen og viderefører støtten til Skuespiller- og Dansealliansen. Vi går også mot den foreslåtte flyttinga av Norsk Kulturråd til Norsk Kulturråd, fordi vi mener en slik omlegging eventuelt må skje i samråd med kulturlivets aktører og ansattes organisasjoner, og sikre prinsippet om armlengdes avstand.

Ta barn og unges skaperkraft på alvor

Rødt tror på å gi unge utøvere eierskap og tillit og foreslår derfor en egen tilskuddsordning til ungdomsstyrte kulturprosjekter. I tillegg vil vi styrke den kulturelle skolesekken slik

at ordningen står bedre rustet til å oppfylle rammeavtalen med de utøvende kunstnerne den engasjerer, uten å kutte i tilbudet.

Kulturskolen er utilgjengelig for mange barn i familier med dårlig råd, og årsprisen varierer stort mellom kommunene. Rødt vil innføre makspris på kulturskolen, slik at flere barn kan nyte godt av kulturundervisningen landet over. Vi mener det ikke er en statlig oppgave å balansere budsjettene til de store internasjonale idrettsarrangementene, og flytter penger fra kommersielle arrangementer til fritidsaktiviteter for barn og unge.

Hverdagskultur og frivillighet over hele landet

Band, korps, teatergrupper og kor drevet på frivillig basis er selve ryggraden i den brede norske kulturen. Vi vil satse på helårsarrangørene og på de lokale ildsjelene gjennom å styrke frivilligsentralene. Vi vil sikre barn og unge fellesskapet som følger med muligheten til å delta i organiserte fritidsaktiviteter i hverdagen, noe som er ekstra viktig å legge til rette for nå under pandemien.

Den mangfoldige kulturen reflekteres også i språket vårt. Rødt vil øke støtten til samisk dagspresse, Nynorsk aviser og styrke tiltak for minoritetsspråk og tegnspråk. I motsetning til regjeringa støtter Rødt Kulturrådets satsning på tidsskrifter og kritikk, og vil gi den kritiske offentligheten en hjelpende hånd i arbeidet med å sikre vår alles ytringsfrihet.

Foto: Anja Ariel Tørnes Brekke.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Forlengte kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren til 1.7	+ 300
Forlengte stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere til 1.7	+ 665
Flere arbeidsstipender for kunstnere, økt sats og flere utstillingshonorarer	+ 106
Ungdomsstyrte kulturprosjekter utenfor de faste kulturinstitusjonene	+ 60
Norsk Kulturfond	+ 72
Forsterke mva-kompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner	+ 100

Et selvstendig forsvar av Norge

Rødt mener Norge i forsvarspolitikken må utvikle en mer selvstendig linje basert på styrket norsk forsvarsevne, nordisk forsvarssamarbeid og en strategi som gjør oss mer uavhengige av stormaktsspillet. Når vi kutter i krigsdeltakelse i utlandet, kampfly og bistand til amerikansk krigshissing forøvrig frigjøres store midler som Rødt vil bruke på å styrke den selvstendige forsvarsevnen, beredskap og samarbeid i nærområdene.

Avlyse F-35-kampflykjøp

Kjøpet av 52 kampfly av typen F-35 fra Lockheed Martin er en av Norges dyreste skattefinansierte investeringer noen sinne. Det har vært en skandale fra dag én, og i regjeringas forslag til statsbudsjett for 2021 blir den totale kostnadsrammen sprent ettertrykkelig. Skyhøye innkjøps- og driftskostnader vil gå på bekostning av resten av Forsvaret i flere tiår framover, og flyenes design og innretning binder Norge enda tettere til angrepskriger under fremmede himmelstrøk, på bekostning av forsvar av eget luftrom.

Rødt vil si opp kontraktene for kjøp av F-35 og kutte hele investeringskostnaden for flyene. Siden det er usikkert når og hvordan disse midlene reelt vil bli tilgjengelig på grunn av inngåtte kontrakter, plasseres pengene i et ventefond i påvente av kontraktsoppsigelse. På 2021-budsjettet frigjør Rødt midler ved å kutte i bygg og anlegg for kampflyene.

Et nasjonalt forsvar for suverenitetshevdelse og lavspenning

Rødt vil styrke Norges selvstendige forsvarsevne. Gjennom økt tilstedeværelse og suverenitetshevdelse, og gjennom å løse det norske forsvarets oppgaver selv snarere enn å overlate det til amerikanerne, sikrer vi lavspenning i Norges nærområder. Dette får vi til gjennom en kraftig styrking av Hæren, med økte midler til oppbemanning og utdanning, gjenopprettet dedikert helikopterstøtte på Bardufoss og betydelige midler til våpensystemer tilpasset norsk territorialforsvar, som mobilt luftvern og langtrekkende artilleri. Videre styrkes Heimevernet med 5000 flere soldater, mer trening og reetablering av Sjøheimevernet. I Sjøforsvaret

styrkes bemanningen og særlig Kystvakten for å øke antall patruljedøgn på fartøy som i dag ikke utnyttes fullt ut. Slik styrkes også redningsberedskapen, ressurskontrollen i fiskerisektoren, tilstedeværelsen og suverenitetshevdelsen i nord.

Forsvarets viktigste ressurs er de ansatte og vernepliktige, og for å sikre dem og dermed forsvarets operative evne vil Rødt reversere regjeringas høvelkutt, ta igjen etterslep i kompetanse og utdanning, reversere konkurranseutsetting av renhold og andre støttetjenester og ta vare på de skadde veteranene fra norske utenlandsoperasjoner.

Gjenopprette basepolitikken og stanse krigsulykkelighetene i utlandet

De siste tjue årene har skiftende regjeringer etter tur omformet Norge fra fredsnasjon til krigsnasjon, underlagt USA og NATO. Enorme summer er sløst bort på katastrofale USA-ledete kriger, inkludert Libya og Afghanistan. Rødt vil kutte i bevilgningene til krigsoperasjoner i utlandet, inkludert trening på ørkenkrig i Jordan og seiling med den amerikanske marinen i iranske nærområder. Dette er aktivitet som går på bekostning av beredskapen i Norge, som skaper mer krig og terror og som svekker vår trygghet snarere enn å styrke den.

Rødt vil også kutte alle bevilgninger til amerikanske militærbaser i Norge og gjenoppbygge en bærebjelke i norsk sikkerhetspolitikk gjennom 70 år: basepolitikken. Når vi begrenser fremmede styrkers tilstedeværelse i Norge bidrar det til mindre spenning og mer trygghet for befolkningen.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Styrke Heimevernet	+ 417
Styrke Hæren med personell og helikopterstøtte	+ 450
Materiell for å øke Hærens kampkraft	+ 930
Styrke Kystvakten og reetablere Sjøheimvernet	+ 298
Stanse regjeringas effektiviseringskutt i hele Forsvaret	+ 194
Kutte i militæroperasjoner i utlandet og USAs militærbaser i Norge	- 1172
Kutte i administrasjonen og baser for F-35	- 416

Fred, solidaritet og global omfordeling

Over hele verden kjemper mennesker for frihet, rettferdighet og demokrati. I solidaritet med alle som lider under kapitalistisk konkurranse, klimaendringer, krig og undertrykkning og for å støtte deres kamp vil Rødt legge om norsk utenrikspolitikk slik at Norge blir en aktiv pådriver for fred, global omfordeling og en rettferdig klimapolitikk.

Fredsarbeid

Norges utenrikspolitikk styres i dag av en politisk elite med globale ambisjoner som gjør dem mer opptatt av USAs geopolitiske interesser enn av fred. Rødt vil gå motsatt vei. Vi kutter i bidrag til krigsalliansen NATO og bevilger i stedet mer til fredsarbeid i Norge og verden.

Norge er en liten stat og har en klar egeninteresse av å jobbe for en lov- og regelbasert verdensorden der konflikter løses med fredelige midler. Rødt vil øke og øremerke støtten til norske freds- og atomnedrustnings-organisasjoner inkludert fredsprisvinner ICAN og Norges Fredsråd. Rødt styrker også fredsforskningen og øker Norges bidrag til den internasjonale straffedomstolen for å følge opp Rødts forslag om at Norge skal ratifisere Kampala-tillegget til Roma-traktaten, som kriminaliserer angrepskrig, i strid med regjeringas politikk.

Norges globale ansvar

I 2016 vedtok Stortinget at det skal settes av én prosent av forventet brutto nasjonalinntekt til bistand, men for å oppfylle dette målet definerer regjeringa 550 millioner kroner brukt på flykningetiltak i Norge som bistand. Det vil ikke Rødt være med på. Norge skal ta ansvar for et betydelig større antall flykninger – uten at det går utover bistandsbudsjettet. Ved å flytte flykningetiltak til kommunalbudsjettet og ta énprosentmålet på alvor tilføres 550 millioner kroner ekstra til bistandsformål.

Selv om andelen mennesker som lever i ekstrem fattigdom har sunket de siste tiårene, øker forskjellene mellom fattige og rike, og klimaendringer i kombinasjon med pandemi og en global kapitalisme i krise rammer de som allerede har det vanskelig aller hardest. Som et av verdens rikeste land og en av verdens største produsenter av fossil energi bør Norge gjøre mer for å rette opp i global urettferdighet, økende klimaendringer, krig og kapitalisme som dømmer milliarder av mennesker til liv i nød, fattigdom og uten sosiale rettigheter.

Bistand som virker

Rødts bistandspolitikk bygger på prinsippet om at bistand må være lokalt forankret, basert på solidaritet og bidra til omfordeling og fattigdomsbekjempelse. Slik bistand kan styrke et organisert arbeidsliv, kvinne- og urfolksrettigheter på en bærekraftig, klimavennlig måte som ikke bare omfordeler penger, men også makt. Rødt øker bevilgningene som bidrar til rettferdige, desentraliserte klimatiltak, likestilling, helse, nødhjelp og gjeldsslette. Vi reverserer regjeringas flerårige kutt på fornybar energi og helse og sikrer tiltak som sørger for at økt innsats mot korona-pandemien ikke går utover sårbare grupper som hiv-smittede.

Nyliberal reformpolitikk som fremmes av institusjoner som Verdensbanken og næringslivsstøtte forkledt som bistand kuttet, mens vi øremerker midler til flykninger fra Palestina og til kurdiske Røde Halvmåne. Regionstøtten til områdene der Norge har deltatt i flere kriger de siste årene økes kraftig.

Midler prioriteres til desentraliserte grasrotløsninger som sikrer basistilgang til fornybar energi for de som ikke kan forvente tilkoping til nettet innen 2030. Rødt går også mot regjeringas forbud mot støtte til humanitære organisasjoner som tar til orde for sanksjoner mot Israels folkerettsbrudd. Vi støtter organisasjonenes selvsagte rett til å ytre seg kritisk og stå opp for folkeretten – også når det handler om Israels overgrep og lovbrudd.

Trygghet for flere

Det utspiller seg nå en humanitær katastrofe i Europa som regjeringa og flertallet på Stortinget snur ryggen til. I tillegg til å øke bevilgningene til norsk bistand, mener Rødt at Norge må ta et større ansvar for verdens flyktninger

ved å ta imot flere enn regjeringa foreslår. Rødt foreslår derfor å ta imot 5 000 kvoteflyktninger i 2021.

I lys av den prekære situasjonen til flyktningene i Moria-leiren i Hellas, foreslår Rødt også å ta imot 1 500 flyktninger derfra. Solidariteten i Norge lever, og over 100 kommuner viste tidligere i høst at de innehar både vilje, kompetanse og kapasitet til å gjøre den jobben i en annen skala enn i dag. Vi bevilger også penger til flere viktige integreringstiltak og støtter organisasjoner som jobber for antirasisme, slik som Antirasistisk Senter, Fargespill og NOAS.

Rødts viktigste satsinger

Beløp (i millioner kroner)

Oppfylle målet om én prosent av forventna nasjonalinntekt til bistand	+ 551
Ta imot totalt 5000 kvoteflyktninger og relokalisere 1500 flyktninger fra Moria-leiren	+ 654
Øke bistanden til miljø- og klimarelaterte spørsmål	+ 454
Styrke støtten til fagbevegelsen, urbefolkning og andre grasrotaktører i mottakerland	+ 200
Økt helsebistand for å sikre at covid-19 ikke rammer urettferdig	+ 75
Sikre støtte til sivilsamfunn og flyktninger i og fra Palestina, Vest-Sahara og Nord-Syria	+ 160
Kutte økt bevilgning til arbeid med tilbakekallelse av statsborgerskap	- 40
Kutte bevilgninger til nyliberale fond og banker som Verdensbanken	- 703

Rettssikkerhet og trygge lokalsamfunn

Likhet for loven er et hovedprinsipp i samfunnet Rødt jobber for. Med dagens høyre-politikk går imidlertid utviklingen i feil retning. Politiet har ikke nok ressurser til å bekjempe hverdagskriminaliteten som rammer folk flest og den økonomiske kriminaliteten som tapper fellesskapet for ressurser. Slik NAV-skandalen har vist undergraves rettsstaten hver dag av økende forskjeller. Rødt vil snu utviklingen og gi rettssikkerhet og trygghet til alle.

Styrke politidistriktene og sikre etterforskning

Mens regjeringa skryter av lave soningskøer opplever både kriminalitetsofre og fagfolkene i justissektoren en annen virkelighet: Behovet for fengselsplasser har minket fordi verken politiet eller domstolene har ressurser nok til å etterforske forbrytelser. Hverdagskriminalitet henlegges og ofre for familievold, overgrep og voldtekt opplever at saker henlegges eller gjerningspersoner får redusert straff på grunn av lang saksbehandlingstid. Samtidig øremerker regjeringa uforholdsmessig store summer til uttransportering av utlendinger uten oppholdstillatelse.

Regjeringas finansiering av Frps symbolpolitikk gjennom politi- og justisbudsjettet går på bekostning av de ansatte i politiet og menneskene de skal hjelpe. Rødt vil avskaffe måltall for uttransportering og legge ned Politiets utlendingsenhet. Vi vil overføre ansatte og fagmiljø med sin spisskompetanse, med tilhørende bevilgninger, til politidistriktene, og opprette nye etterforskerstillinger på seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner. Slik sørger Rødt for en kraftig styrking av politidistriktene, samtidig som politidistriktene får tillit til selv å vurdere hvordan uttransportering prioriteres opp mot andre viktige politioppgaver.

En kriminalomsorg for både innsatte og ansatte

Rødt vil styrke kriminalomsorgen betydelig og gjennom reversering av hovelkutt og oppbemanning av førstelinja motvirkes skadelig isolasjon av innsatte og vold og trusler mot ansatte. Samtidig styrker vi domstolene og kontoret for voldsoffererstatning, og øker inntektsgrensa for fri rettshjelp så ikke enda flere mister denne grunnleggende retten som skiftende regjeringer har fratatt dem. Sammen med de økte bevilgningene til politidistriktene gir dette en sårt tiltrengt og helhetlig styrking av straffesakskjeden i Norge.

Lønnsom kamp mot skatteunndragelse og arbeidslivskriminalitet

Samtidig som regjeringa rammer justissektoren med store hovelkutt viser anslag at staten taper mellom 12 og 60 milliarder årlig som følge av skatteunndragelser knyttet til arbeidslivskriminalitet. Hver dag slipper hvitsnippforbrytere unna fordi Økokrim ikke har tilstrekkelige ressurser til etterforskning. Rødt vil styrke Økokrim og opprette to nye tverrfaglige sentre for bekjempelse av arbeidslivskriminalitet, begge betydelige bevilgninger som vil gi inntekter til fellesskapet på sikt.

Foto: Brage Aronsen.

Rødts viktigste satsinger

	Beløp (i millioner kroner)
Økte bevilgninger til politidistriktene inkl. overføring av midler fra nedleggelse av PU	+ 702
Fjerne øremerking og måltall for uttransportering	- 130
Styrke domstolene, kontoret for voldsoffererstatning og fri rettshjelp	+ 74
Styrke førstelinja, motvirke isolasjon og bedre rehabilitering i kriminalomsorgen	+ 45
Styrke etterforskning av seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner	+ 240
Øke støtten til fri rettshjelp og øke støtten til rettshjelpstiltak som JURK, Gatejuristen m.fl	+ 64

Krisepakker

Rødt alternative budsjett for 2021 består av ordinære budsjettforslag som finansieres av rettferdige skatteøkninger, uten å øke oljepengebruken. Men fordi 2021 er et spesielt år, midt i en alvorlig økonomisk krise, legger vi også fram krisepakker på til sammen 14,5 milliarder. Krisepolitikken kan ikke ha utløpsdato, den må vare så lenge krisa varer. Iførste omgang har Rødt foreslått ordninger fram til 1.juli, men dersom krisa varer lengre vil vi foreslå at også krisepolitikken forlenges. Krisepakkene finansieres av økt oljepengebruk, og med Rødts forslag vil bruken av oljepenger tilsvare 3,4 prosent av den anslåtte verdien av Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året, opp fra 3,2 prosent i regjeringens forslag. Tiltakene i krisepakkene ligger fordelt på kapittel og post under sine rammeområder i tabellene fra side 35, og kan i hovedsak oppsummeres slik:

Krisepakke som sikrer inntekten til folk

(I MILL.)

Midlertidige endringer for arbeidsløse og permitterte så lenge krisa varer (i første omgang til 1.juli)

Utvide dagpengeperioden slik at ingen faller ut av ordninga	
Øke grensa for hvor mye delvis permitterte kan jobbe til 80 %	
10 dager med full lønnskompensasjon til nye permitterte	
Total kostnad	800
Videreføre kompensasjonsordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere så lenge krisa varer	665
Videreføre kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren så lenge krisa varer	300
Høyere ytelser for ledige lærlinger	17
5000 tiltaksplasser for å hjelpe folk i arbeid	420
Doble tilskudd til "Fagbrev på jobb"	46
Styrke Bedriftsintern opplæring	300
Styrke bransjeprogrammene: Gratis etterutdanning for fagarbeidere	300
Omstillingsmidler til kommuner og regioner med redusert sysselsetting	100
En andel av permanente dagpengeforbedringer som er "merkost" pga ekstra høyt nivå ledighet:	
Feriepenger dagpenger	2 638
Permanente forbedringer dagpenger: Økt dekningsgrad opp til 3 G, fjerne 3 ventedager og senke inngangskriteriet	1 825
SUM	7 411

Krisepakke for miljø og arbeidsplasser

(I MILL.)

Oppdrag rettet mot verft og maritim næring. Utbedring av havner, nye skipskontrakter, kondemneringsordning utrangere fartøy og nye nullutslippsferjer	1 867
Tilskudd til energieffektivisering, utbygging av ladeinfrastruktur og klimatiltak i kommunene	1 400
Klimatiltak i industrien	2 250
Klimatilpasning i kommunene og flom- og rassikring	505
Tiltak som bedrer naturmangfoldet	195
Investeringstilskudd landbruk og distrikt	700
Styrke tilskuddsordningen til bredbåndsutbygging	150
SUM	6 917

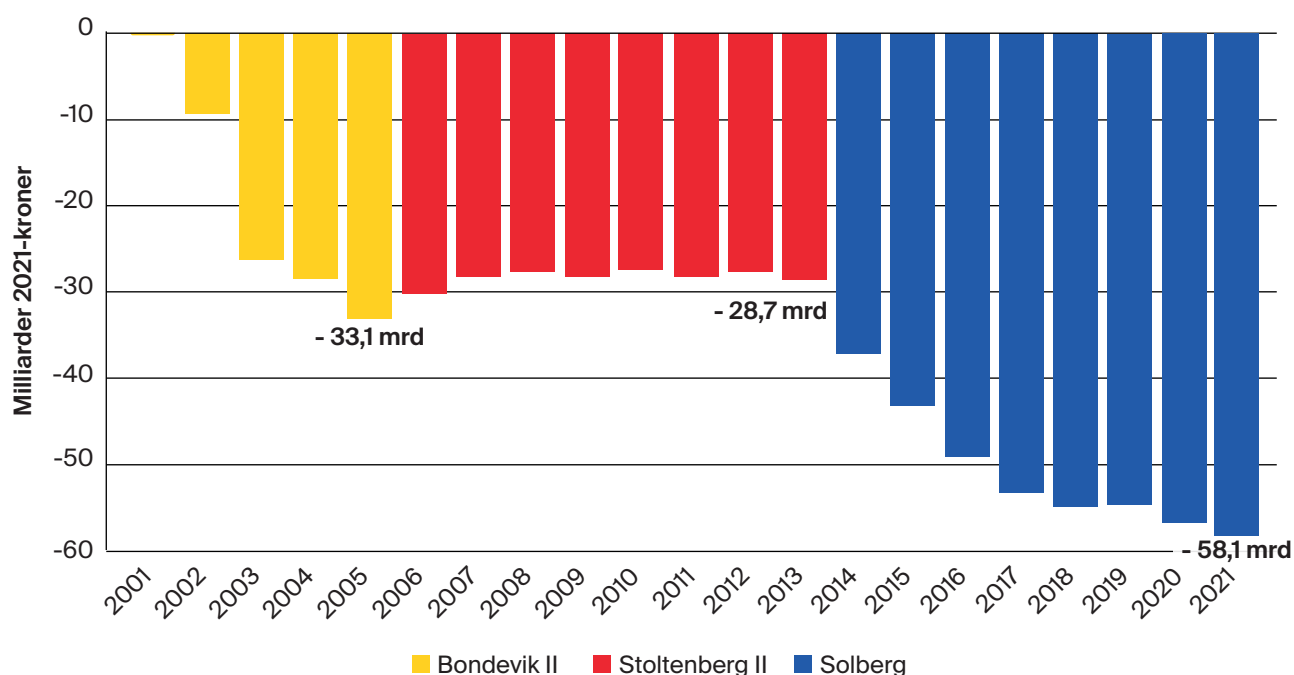
I tillegg foreslår Rødt 200 millioner til gratis munnbind til de som trenger det på arbeid, kollektivtransport eller blå resept. Totalsummen for koronatiltak blir da 14,5 mrd

Rødts forslag til skatte- og avgifts- endringer

Se detaljert liste over våre skatte- og avgifts endringer på side 35.

De siste 20 årene har ulike borgerlige regjeringer kuttet det samlede skattenivået med nesten 60 milliarder kroner, målt i dagens priser. Under den rødgrønne regjeringstiden fra 2005-2013 forble skattenivået derimot omtrent uendret. Det betyr at høyresiden har fått lov å ta tydelig styring over retningen på samfunnet, mens venstresiden i stor grad har endt opp med å styre innenfor de rammene som høyresiden har lagt for velferden.

Mindre penger til fellesskapet gir mindre penger til felles løsninger. Alle disse milliardene som har gått til skatteuttak for de rike, mener Rødt at heller kunne ha vært brukt til å finansiere enorme velferdsløst, som gratis tannhelse og gratis barnehage, eller på nye klimatiltak. Under beskrives Rødts forslag til endringer i skattesystemet.

Kilde: Finansdepartementet

Selskapsskatt

I skattereformen i 2016 gikk høyresida, Senterpartiet og Arbeiderpartiet sammen om å kutte skatten på overskudd i selskaper gradvis fra 27 til 23 prosent. Siden har regjeringa kuttet selskapsskatten med ytterligere et prosentpoeng, og Arbeiderpartiet har varslet at de vil frede det skatteuttaket. Rødt mener det er feil med kutt i skatten selskaper betaler på sine overskudd. Vi vil heller gjøre Norge til et foregangsland som står opp mot et internasjonalt skattekappløp mot bunn og gradvis øke skatten på selskapsoverskudd. Kampen mot skatteparadiser er viktig, og vi må særlig sørge for at store multinasjonale selskaper betaler den skatten de skal i landene de opererer i.

Vi starter reversering av skatteuttaket på selskapers overskudd ved å øke skattesatsen fra 22 til 23 prosent. Det gir ingen provenyeffekt i 2021 fordi selskapsskatten betales etterskuddsvis av overskuddet året før, men det vil gi 3,2 milliarder i økte skatteinntekter i 2022. I tillegg øker vi satsen for finansielle virksomheter fra 25 til 26 prosent. Det får heller ingen effekt i 2021, men gir 900 millioner i økte skatteinntekter i 2022.

Vi øker også satsen for regjeringens foreslåtte kildeskatt på renter og royalty til 23 prosent, den samme som for selskapers overskudd. Rødt foreslår å avgrense regjeringens forslag om umiddelbar utgiftsføring til nye investerin-

ger i vannkraftproduksjon til kun å gjelde opprustning av eksisterende kraftverk.

Inntektsskatt

Rødts modell innebærer at det ikke blir en krone i økt inntektsskatt for alle med gjennomsnittlig eller lav inntekt – de med lavere inntekt enn 600 000 kroner, om lag tre av fire med skattbar inntekt. Med Rødts opplegg blir det økt skatt for personer med høye inntekter og aksjeutbytter, spesielt de 1 prosent med høyest inntekt, over 2 millioner i året.

Vi øker fagforeningsfradraget til 8000 kroner, reduserer bunnfradraget i reisefradraget slik at flere får skattefradrag for reiseutgifter til jobb, øker fradraget for enslige forsørgere tilsvarende manglende prisjustering siste fem år, og prisjusterer sjømannsfradraget, fiskerfradraget, jordbruksfradraget og særskilt fradrag for Troms og Finnmark. Totalt

reduserer dette inntektsskatten med om lag 900 millioner kroner, penger som i stor grad kommer vanlige arbeidsfolk til gode. I tillegg reduserer Rødt maksimalt sparebeløp i BSU-ordningen, fjerner skattefradraget for individuell pensjonssparing og setter et tak på fradraget for gjeldsrenter for lån på over 50 G (5 millioner kroner) per person. Det betyr at en person med høyere gjeld enn dette, kun får fradrag for rentekostnader på de første 5 millionene av lånet (10 millioner for par). Siden det i hovedsak er personer med høye inntekter som også har så høy gjeld, vil et slikt tak virke omfordelende.

Endringene øker skatteinntektene med om lag 11 milliarder kroner i 2021, sammenlignet med regjeringas forslag. Helårseffekten i 2022 er anslått til om lag 14 milliarder kroner.

TABELL 1: Oppsummering av Rødts endringer i trinnskattemodellen

TRINN #	REGJERINGA		RØDT	
	INNSLAGSPUNKT	SATS	INNSLAGSPUNKT	SATS
1	184 800–260 100	1,7 %	200 000–275 000	0,7 %
2	260 100–651 250	4,0 %	275 000–625 000	3 %
3	651 250–1 021 550	13,2 %	625 000–900 000	16 %
4	Over 1 021 550	16,2 %	900 000–1,2 millioner	19 %
5	–	–	Over 1,2 millioner	25 %
	Skatt på alminnelig inntekt	22 %	Skatt på alminnelig inntekt	23 %
	Personfradrag	52 450	Personfradrag	54 450
	Minstefradrag:		Minstefradrag:	
	• Lønnsinntekt	106 750	• Lønnsinntekt	106 750
	• Pensjonsinntekt	88 700	• Pensjonsinntekt	91 700
	Fagforeningsfradrag	3 850	Fagforeningsfradrag	8 000

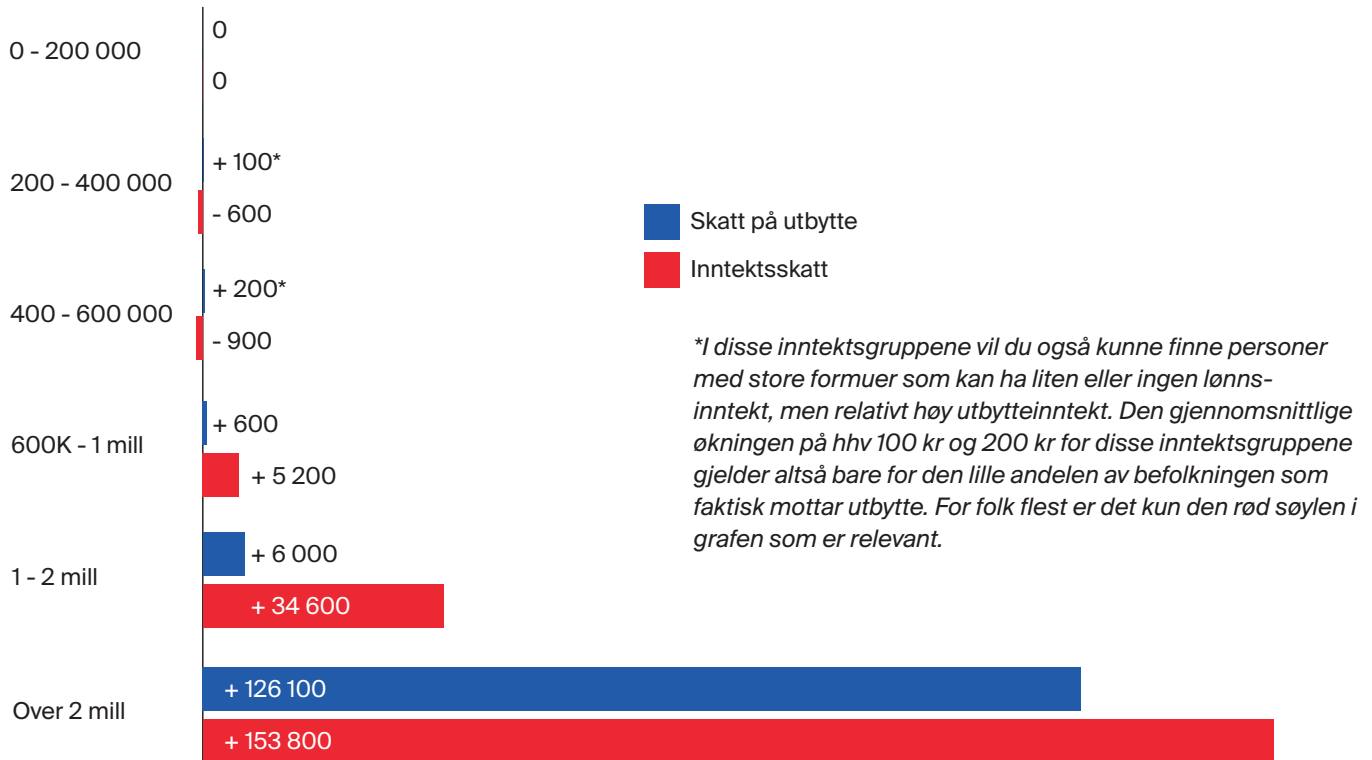
Tabell 2 oppsummerer hvordan Rødt sitt skatteopplegg er beregnet å slå ut for ulike inntektsgrupper, sammenlignet med regjeringas forslag for 2021:

TABELL 2: Endring i inntektsskatt for ulike inntektsintervaller

INNTEKTSINTERVALL	ANTALL PERSONER	ANDEL AV SKATTEYTERE	BRUTTOINNTÉKT	INNTÉKTSSKATT	RØDTS ENDRING	HERAV ØKT
				REGJERINGA	INNTÉKTSSKATT	UTBYTTESKATT
0-200'	695 500	16 %	89 100	5 100	0	0
200'-400'	1 307 300	30 %	302 500	44 800	-500	100
400'-600'	1 182 600	27 %	495 000	112 500	-700	200
600'-1 mill.	905 400	21 %	741 900	202 500	5800	600
1-2 mill.	257 300	6 %	1 286 900	435 800	40 600	6 000
Over 2 mill.	41 000	1 %	3 719 600	1 421 500	279 900	126 100
I ALT	4 389 100	100 %	500 700	125 000	5 800	1700

* Se egen tabell lenger ned for fordelingseffekten av vår foreslåtte endring i skatt på formue.

Fordelingseffekt av Rødts forslag til skatt på inntekt og utbytte

Kilde: Beregninger fra Statistisk Sentralbyrå

Rødt foreslår dynastiskatt

Formue er enda mer skjevfordelt i Norge enn inntekt, og formuesulikheten har økt betydelig de siste tiårene, viser tall fra SSB. De siste 20 årene har andelen av all formue som eies av den rikeste 1 prosenten økt fra 15 til 21 prosent.

Kapitals oversikt over Norges rikeste viser at Norge nå har 362 milliardærer, og at formuene til de 400 rikeste i gjennomsnitt for årene 2013–2019 har vokst med 9 prosent årlig. Selv i et år der hundretusenvis av mennesker har vært permittert og gått kraftig ned i inntekt står den samlede formuen til landets milliardærklasse på stedet hvil. Når formuesveksten på toppen over tid også har ligget milevis over lønnsveksten, øker den økonomiske eliten øker sin makt over norsk økonomi i et raskt tempo. En liten gruppe mennesker kontrollerer store verdier, selskaper med tusenvis av arbeidsplasser, som påvirker lokalsamfunnene våre og miljøet – men de er aldri på valg, og stemmeseddelen vår kan ikke måle seg med den makta de har over samfunnet.

Rødts progressive inntektsskatt innebærer økt beskatning av de fleste av landets aller rikeste, særlig de som tar ut store aksjeutbytter. Men ser man på de årlige skattelistene, ser man at mange står oppført med null i skattbar inntekt, mens

de samtidig sitter på enorme formuer. I 2017 gjaldt dette hele 16 av landets 100 rikeste, som Kjell Inge Røkke, Øystein Stray Spetalen og Petter Stordalen. Når Høyre liker å påstå at regjeringens formuesskattekutt også har gått til de med lavest inntekt, har også det i vesentlig grad kommet de aller rikeste til gode.

Rødts dynastiskatt består av tre elementer som til sammen gir økte skatteinntekter i 2021 på over 17 milliarder kroner:

1. Progressiv formuesskatt (11 milliarder)
2. Økt skatt på utbytte (6 milliarder)
3. Progressiv arveskatt med høyt bunnfradrag (ikke anslag)

1. Formuesskatt

Siden 2013 har regjeringa kuttet nivået på formuesskatten med rundt 10 milliarder kroner. Regjeringa har de siste årene både redusert satsen for formuesskatt fra 1,1 prosent til 0,85 prosent, og de har innført stadig større rabatt for aksjer og driftsmidler. Rødt beholder rabatten på primærbolig og fritidsbolig på 75 prosent for boliger med markedsverdi opp til 15 mill. kroner, men fjerner rabatten for boligverdien over dette (regjeringa kutter fra før av rabatten til 50 prosent over denne grensa). Sekundærbolig har nå en verdsettelsesrabatt

på 10 prosent, som vi foreslår å fjerne sammen med rabattene på aksjer og driftsmidler. Bare det å fjerne aksjerabatten gir isolert sett 5 milliarder kroner mer til fellesskapet i 2021, som i all hovedsak kommer fra rike aksjeeiere.

For å beregne hvor mye en person skal betale i formuesskatt, må man først trekke fra hva personen har i gjeld. Om lag 4 av 10 personer har såkalt negativ nettoformue. Det vil si at de har like stor eller større gjeld enn de har formue, enten i form av å eie en bolig eller som penger i banken. Har man negativ nettoformue, betaler man ikke formuesskatt. Mange har også en nettoformue som ligger under dagens bunnfradrag på 1,5 millioner kroner, slik at totalt over 80 prosent av befolkningen ikke betaler formuesskatt.

Rødt mener at formuesskatten bør gjøres mer progressiv, det vil si at de med de aller største formuene bør betale mer enn de gjør i dag. Men det er ikke et mål i seg selv at flest mulig personer skal betale formuesskatt, den kan være enda mer spisset mot de store formuene enn den er i dag. For å vri beskatningen mer mot toppen av formuespyramiden, øker vi bunnfradraget til 1,7 millioner, som er 0,2 millioner mer enn regjeringas forslag. Personer med 1,7 millioner eller mer i

formue vil med denne endringen isolert sett betale noe mindre i formuesskatt, mens personer med formue mellom 1,5 og 1,7 millioner ikke lenger vil måtte betale formuesskatt med vår modell. Siden primærbolig verdsettes til 25 prosent av markedsverdien når man skal beregne skatt på formue, betyr det for eksempel at hvis formuen din består av en gjeldsfri bolig med markedsverdi på inntil 6,8 millioner, betaler du ikke en krone i formuesskatt.

Samtidig øker vi satsen fra 0,85 til 1,1 prosent for de med nettoformuer over 1,7 millioner, slik satsen var under de rødgrønne. Vi innfører flere trinn gjennom å legge på en tilleggssats på 0,15 prosentpoeng for nettoformuer over 10 millioner (rikeste 0,75 %) og ytterligere 0,15 prosentpoeng for de om lag 1300 personene (rikeste 0,03 %) som har nettoformuer over 100 millioner kroner. Totalt vil en slik modell øke skatteinntektene på formue med 11 milliarder i 2021, med helårseffekt på om lag 14 milliarder kroner.

Tabell 3 sammenligner vår modell for formuesskatten både med regjeringas forslag, og med modellen slik den så ut i 2013 før Solberg-regjeringa tok over.

TABELL 3: Vårt forslag til en mer progressiv formuesskatt

	2013	REGJERINGA 2021	RØDT 2021
Bunnfradrag	870 000	1,5 mill.	1,7 mill.*
Sats 1	1,1 %	0,85 %	1,1 %
Trinn 2	-	-	10 mill.-100 mill.
Sats 2	-	-	1,25 %
Trinn 3	-	-	Over 100 mill.
Sats 3	-	-	1,4 %
Verdsetting ved beregning av ligningsformue	Primærbolig: 25 % Sekundærbolig: 50 % Aksjer, driftsmidler: 100 %	Primærbolig: 25 % Primærbolig o/15 mill.: 50% Sekundærbolig: 90 % Aksjer, driftsmidler: 55 %	Primærbolig: 25 % Primærbolig o/15 mill.: 100% Sekundærbolig: 100 % Aksjer, driftsmidler: 100 %

*) Alle bunnfradrag er dobbelt for ektefeller som lignedes under ett for felles formue.

Tabell 4 under viser fordelingseffekten av å gjøre formuesskatten mer progressiv, slik Rødt foreslår: Det er nærmest bare en liten økonomisk elite som får økt skatt, ikke folk flest. Spesielt de 0,1-1 prosent superrike.

TABELL 4: Fordelingseffekt av en mer progressiv formuesskatt

NETTOFORMUE INTERVALL	ANTALL PERSONER	ANDEL PERSONER	RØDTS ENDRING I KRONER
Negativ nettoformue	1 747 700	39,8 %	-
0 - 1 mill.	1 786 800	40,7 %	-
1 mill.-5 mill.	754 600	17,2 %	300
5 mill.-10 mill.	67 400	1,5 %	5 200
10 mill.-50 mill.	29 100	0,7 %	52 600
Over 50 mill.	3 400	0,1 %	1 281 900
I alt	4 389 000	100,0 %	3 200

2. Økt utbytteskatt

De med store formuer, for eksempel i form av aksjer, mottar hvert år normalt også store utbytter. Og siden beløpene er langt over det en mangemillionær trenger for å dekke sitt årlige forbruk, går store deler av disse utbyttene til å bygge enda større formuer igjen vokser videre. Utbetalte utbytter har nådd nye høyder de siste årene, og var i 2019 på over 500 milliarder kroner, eller ca. 30 prosent av hele statsbudsjettet.

Store deler av dette utbyttet betales ikke direkte ut til eierne, men sendes videre til eiernes holdingselskaper, som på grunn av den såkalte fritaksmodellen medfører at det ikke utløses utbytteskatt. Disse utbyttene regnes heller ikke som løpende inntekt for eierne, og det er med på å tilsløre hvor enormt rike Norges aller rikeste faktisk er. Forskere fra Statistisk Sentralbyrå har nylig anslått at dersom disse tilbakeholdte inntektene hadde blitt regnet med ville inntektsulikheten vært mellom 26 og 65 prosent høyere. Selv om utbyttene i tillegg hadde blitt beskattet, ville ulikheten etter skatt vært mye høyere. Inntektsandelen til de 1% rikeste er beregnet å være omtrent dobbelt så høy, og inntektsandelen til de rikeste 0,1% er beregnet å være om lag seks ganger så høy dersom man tar hensyn til disse store «pengebingene». Rødt foreslår å øke den såkalte oppjusteringsfaktoren for utbytte fra 1,44 til 1,88. I praksis vil det bety at man med regjeringas forslag betaler 32 prosent skatt på utbytte, mens man i Rødts forslag vil betale 43 prosent. Dette øker skatteinntektene med 6,1 milliarder kroner i 2021. Helårseffekten er beregnet til 7,5 milliarder.

I tillegg foreslår Rødt å fjerne skjermingsfradraget. Skjermingsfradraget er et slags bunnfradrag som aksjeeierne trekker fra før de må betale utbytteskatt, noe som innebærer redusert skatt. Størrelsen på denne skatteskjermingen fastsettes årlig i form av en egen skjermingsrente, som sikrer aksjeeierne en trygg avkastning før de må begynne å betale utbytteskatt.

Siden rentenivået har vært lavt de siste årene, har også skjermingsrenta vært lav. Fra 2017 bestemte regjeringa at denne måten å fastsette skjermingsrenta medførte for lite skatterabatt, og la til 0,5 prosentpoeng. Den rikeste 1% har de siste årene mottatt opp mot 90 prosent av alt utbytte. Hvert år deles det ut flere milliarder kroner i skattefritt utbytte, og Rødt mener denne skatterabatten til Norges aller rikeste bør fjernes.

3. Rettferdig arveskatt

En stor andel av landets aller rikeste har arvet formuene sine. Norge trenger en ny modell som bidrar til at hvem foreldrene dine er, ikke blir bestemmende for hvilke muligheter du har i livet. En mulig modell, som er langt mer rettferdig enn den gamle arveavgiften som ble fjernet, med høyere bunnfradrag og mer progressiv stigning, kan se slik ut:

- Bunnfradrag: 5 millioner
- Sats for beløp mellom 5–10 millioner: 10 %
- Sats for beløp mellom 10–100 millioner: 15 %
- Sats for beløp over 100 millioner: 25 %

En person som arver en bolig verdt 6 millioner kroner, vil med en slik modell måtte betale 100.000 kroner i skatt, mens en milliardærarving vil måtte betale en fjerdedel av arv over 100 millioner i skatt. Finansdepartementet har ikke tilstrekkelig datagrunnlag til å beregne inntektene fra en slik arveskatt, fordi statistikk over arv forsvant med avgiften i 2014, og det er vanskelig å lage egne beregninger. Men basert på beløp oppgitt som mottatt arv eller gave på skattemeldingene for årene 2014–2019, er det mulig å anslå at en slik skatt ville gitt flere milliarder i inntekter for fellesskapet hvert år.

Regjeringen beregner det årlige skattetapet av at de fjernet skatt på arv til om lag 2,3 milliarder kroner hvert år. Men målet med en slik skatt er ikke først og fremst å øke inntektene til fellesskapet. Det er å hindre dynastitendenser og at makt går i arv. Med vår modell vil ikke arveskatt bli aktuelt for de aller fleste. I 2019 var det bare 630 personer som mottok over 5 millioner i arv eller gave, og denne lille gruppen mottok til sammen om lag 15 milliarder kroner. Dette viser at en slik dynastiversjon av arveskatten ikke handler om å beskatte ordinær arv, men er et verktøy for å bryte opp de store dynastiformuene som bygger seg opp i toppen av det norske samfunnet.

Rødt mener at en bedre og mer rettferdig modell for skatt på arv enn den som ble fjernet i 2014 bør gjeninnføres så snart som mulig. Siden inntektene fra en slik modell er usikker, er de holdt utenfor budsjettforslaget vårt. Ingen av utgiftene i forslaget er dekket inn med inntekter fra arveskatt.

Tabell over alle forslag

Skatter og avgifter			(I MILL)	(I MILL)
KAP	POST	FORSLAG	PÅLØPT	EFFEKT I 2021
Skatt				
5501	70	Økt skatt på utbytte, mer progressiv trinnskatt og endringer i fradrag (samlet effekt)	21 720	17 376
Av dette:				
<ul style="list-style-type: none"> Lavere inntektsskatt på inntekter under 600 000 kroner, høyere skatt på inntekter over 600 000 kroner: + 11 338 mill.* Øke skatt på utbytte og fjerne skjermingsfradraget: + 6 064 mill.* Øke fagforeningsfradrag til 8 000 kroner: - 554 mill.* Øke reisefradraget ved å redusere bunnfradraget til 20 000: - 188 mill.* Øke fradraget for enslige forsørgere (prisjustering for 5 år): - 120 mill.* Øke minstefradraget for pensjonsinntekt med 3000 kr: - 250 mill.* Prisjustere sjømannsfradraget, fiskerfradraget, jordbruksfradraget og særskilt fradrag for Troms og Finnmark: - 32 mill.* Stoppe rentefradrag på lån ved 50 G per person: + 742 mill.* Fjerne skattefradrag for IPS: + 376 mill.* 				
5501	70	Mer progressiv formuesskatt	14 170	11 340
5501	74	Øke skatten på selskapsoverskudd fra 22 til 23 prosent	2 800	0
5501	70	Begrense maksimalt sparebeløp i BSU til 150 000 kroner	100	80
5501	70	Innføre skattefritak på slitertillegget	-8,3	-6,2
5501	72	Åpne ordningen med skattebegrensning ved liten skatteevne for nye søkere igjen	-15	0
5501	72	Halvere fradrag for petroleumsnæringen i Skattefunn-ordningen	235	0
5501	74	Innføre naturressursskatt for vindkraft (økte inntekter for kommuner og fylker)	-78	0
5501	74	Avgrense umiddelbar utgiftsføring til nye investeringer i opprustning av eksisterende kraftverk	500	0
5501	78	Økt kildeskatt på renter og royalty til 23 prosent	130	130
5502	71	Øke skattesatsen for finansielle virksomheter til 26 prosent	900	0
5506	70	Ikke fjerne arveavgift for dødsfall fra før opphevelsen i 2014	3,0	3,0
SUM SKATTER			40 457	28 923

* = Den samlede effekten av alle Rødts endringer i inntekt- og utbytteskatten er beregnet av SSBs skattemodell som tar hensyn til at når man gjør flere skatteendringer samtidig kan de påvirke hverandre. Beløpene som angir hvilken effekt endringene har hver for seg, er isolerte beregninger fra Finansdepartementet ved å kun gjøre den endringen.

Avgifter			(I MILL)	(I MILL)
KAP	POST	FORSLAG	PÅLØPT	EFFEKT I 2021
5521	70	Fjerne moms på norskproduserte frukt og grønnsaker	-900	-900
5521	70	Fjerne moms på reparasjoner av klær, sko, husholdnings- og fritidsvarer og elektronikk	-600	-500
5521	70	Redusere moms-sats fra 12 til 6 pst.på overnatting, persontransport, kulturtilbud	-1 850	-1 530

Skatter og avgifter			(I MILL)	(I MILL)
KAP	POST	FORSLAG	PÅLØPT	EFFEKT I 2021
5540	70	Ikke prisjustere elavgiften	-385	-275
5561	70	Progressiv flyavgift for reiser til utlandet og mellom de store byene i Sør-Norge (fra 1.7)	565	470
5521	70	Fjerne fritak for engangsavgift for tunge elbiler ("Tesla-avgiften")	800	730
5521	70	Redusere fritaket for engangsavgift for hybridbiler (økt km-grense + vektreduksjon)	400	370
5542	70	Oppheve fritak for grunnavgift på mineralolje for petroleumsindustri, inkludert forsyningskip	1 100	1 000
5543	70	Fritak for CO2-avgift for naturgass til kjemisk reduksjon, elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser	-10	-9,0
5556	70	Framskynde innføring av differensiert avgift på alkoholfrie drikkevarer til 1.4	-85	-85
5559	70	Økt avgift for engangsemballasje for drikkevarer	526	483
5559	72	Økt miljøavgift på drikkevareemballasje av plast	24	22
5511	70	Fjerne tollfri importgrense for netthandel av klær	20	20
5511	70	Toll på import av soyamel (20 øre/kg fra 1.7)	5,0	2,5
5578	NY	Avgift på deponering av gruveavfall	375	345
SUM AVGIFTER			- 15	+ 144

Klimarabatt

5543	70	Økt CO2-avgift med 50 pst.	4 000	3 700
5501	70	Tilbakebetale fra økt CO2-avgift til alle med inntekt under 600 000 kroner, med barne- og distriktstillegg	-3 900	-3 100
SUM SKATTER + AVGIFTER			40 542	29 666

KONTANTSTRØM FRA OLJESEKTOREN TIL OLJEFONDET - PÅVIRKER IKKE BALANSEN I STATSBUDEJETTET

KAP	POST		(I MILL.)
2440	30	SDØE - Redusere investeringer med prosjekter som ikke er besluttet igangsatt	995
5440	24	Stoppe lete- og feltutviklingsaktiviteter i områder fra 23. og 24. konsesjonsrunde	200
5508	70	Økt CO2 avgift på sokkelen med 50 %	300
5507	72	Fjerne leterefusjonsordninga (ikke budsjetteffekt i 2021)	*
Overføring til oljefondet			1 495

BALANSE

	(I MILL.)
Økte skatter og avgifter	36 072
Reduserte skatter og avgifter	- 6 405
Netto økte utgifter	44 264
Overføring fra oljefondet (til finansiering av krisepakker, se s.29)	- 14 597

KAP	POST	LÅNETRANSAKSJONER (UNDER STREKEN)	(I MILL.)
2410	90	Øke stipend: 500 nye fagskoleplasser	17
2412	90	Øke låneramme for Husbanken med 2 mrd.	140
Sum			157

Rammeområde 1 - Statsforvaltningen

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1	1	Kutte apanasjen til Konge og Dronning med 25 pst.	-3,2
1	50	Redusere økning i utgifter til det kongelige Hoff	-5,9
2	1	Kutte apanasjen til Kronprins og Kronprinsesse med 25 pst.	-2,7
21	1	Redusere lønna for statsråder til 10 G og for statsminister til 14 G	-7,9
2445	31	Redusere oppstartsbevilgning for nytt regjeringskvartal	-1 000
Sum			-1020

Rammeområde 2 - Familie og forbruker

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Fattigdomsbekjempelse			
845	70	Øke barnetrygda med 300 kroner i måneden for alle barn fra 1.9	1 005
846	60	Økt tilskudd til barne- og ungdomstiltak i større byer	20
846	61	Økt tilskudd til tiltak mot barnefattigdom	80
Likestilling			
844	70	Fjerne kontantstøtta og omgjøre til ventestøtte for barn som ikke har barnehageplass fra 1.8. Sats 7 500 kr	-420
351	70	Støtte til kvinneorganisasjoner	10
871	72	Økt støtte til LHBTI-organisasjoner (inkl. Salam)	7,0
871	73	Styrke likestillingssentrene	15
873	50	Økt grunnbevilgning til Likestillings- og diskrimineringsombudet	7,0
Vold og overgrep			
840	70	Forbygge vold i nære relasjoner	100
840	21	Sikre krisesentertilbud - også for utsatte grupper	15
840	61	Økt tilskudd incest- og voldtektssentre	15
840	70	Nasjonal holdningskampanje mot voldtekt rettet mot unge	10
840	NY	Styrket krisesenterøkonomi	300
845	61	Alarmtelefon for barn og unge utsatt for vold og seksuelle overgrep	5,0
840	70	Vold og overgrepslinjen	5,0
351	70	Voldsforebyggende program for sårbare personer	1,0
871	21	Forebyggende tiltak mot seksuell trakassering og seksuelle overgrep	10
870	1	Lavterskeltilbud seksuell trakassering - økt bevilgning til Diskrimineringsnemnda	5,0
Barnevern			
855	1	Profittfri barnevern: Kutte bruken av kommersielle leverandører i statlig barnevern - overføre til egenregi	750
855	22	Profittfri barnevern: Kutte bruken av kommersielle leverandører i statlig barnevern - overføre til egenregi	-750
856 m.fl.	1	Overføre enslige mindreårige asylsøkere 15 - 18 år til barnevernet	104
854	21	Styrke tryggheten for ansatte i barnevernet	3,0
854	72	Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet	10
855	1	Bedre bemanning i barnevernet: 200 nye fagstillinger i statlig barnevern	148
855	1	Bedre helsetjenester barn i barnevernet	10
Sum			1 465

Rammeområde 3 - Kultur

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Bedre økonomi for kunstnere og kulturarbeidere			
325	77	Kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren videreføres til juli	300
321	71	5 nye statsstipender for kunstnere	2,9
321	73	200 nye arbeidsstipender for kunstnere + økt sats på 10 000 kroner	67
321	74	50 nye langvarige stipender for kunstnere + økt sats på 10 000 kroner	17
321	75	Flere utstillingshonorarer	20
320	55	Økt bevilgning Norsk Kulturfond	72
320	74	Økt bevilgning Norsk Kulturforum	1,0
334	78	Opprette Filmalliansen etter modell av Skuespilleralliansen	2,2
Tilskuddsordninger kunst og kultur			
325	NY	Tilskuddsordning for ungdomsstyrte kunst- og kulturprosjekter utenfor de faste kulturinstitusjonene	60
323	78	Bevilgning Forfattersentrum	5,0
325	1	Styrke Den Kulturelle skolesekken	10
315	86	Kutt i tilskudd til kommersielle internasjonale idrettsarrangement i Norge (X-games)	-25
325	78	Støtte til Balansekunst: for et likestilt og mangfoldig kulturliv	3,0
326	78	Språktiltak: tegnspråk	1,5
326	80	Leseferdigheter, leseevne og leselyst hos barn og unge: Leser søker bok og Foreningen !les	5,0
328	78	Bååstede - tilbakeføring av samisk kulturarv	5,0
328	78	Kunstsentrene i Norge (regionale)	10
334	50	Styrke filmfondet	15
334	50	Regional filmutvikling: Styrke de regionale filmmiljøene, og Internasjonalt Samisk Filminstitutt	7,0
352	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet	15
Frivillighet			
315	70	Forsterke mva-kompensasjon til frivillige organisasjoner	100
315	70	Økt tilskudd til studieforbundene	10
315	78	Styrke Frivilligsentralene og økt støtte til fritidsaktiviteter for barn og unge	18
Presse			
335	71	Økt pressestøtte	10
335	73	Nynorsk avissenter	2,0
335	75	Økt støtte til samisk dagspresse	2,0
Sum			735

Rammeområde 4 - Utenriks

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
100	21	Styrke innsatsen for å redusere multinasjonale selskapers skatteunndragelser	50
118	74	Kutte støtten til Oslo Freedom Forum	-2,0
104	1	Kutte i kongefamiliens offisielle reiser til utlandet (til 2016-nivå)	-2,6
116	70	Kutte i medlemsavgiften til NATO	-13
116	70	Reversere kutt til FNs særorganisasjoner (FAO, ILO, WHO)	10
116	70	Økt støtte til den internasjonale straffedomstolen for å styrke arbeidet med oppfølging av Kampala-tillegget som kriminaliserer angrepskrig	5,0
118	NY	Forskning på fred og kjernefysisk nedrustning	10
118	NY	Gjenopprette og finansiere egen post til opplysningsarbeid for fred i Norge	15
Bistand			
150	70	Øke bevilgningen til nødhjelp og humanitær bistand, og styrke lokale aktørers rolle i dette bistandsarbeidet	60
150	70	Øremerket støtte til kurdisk Røde Halvmåne for å hjelpe ofrene for Tyrkias invasjon av Syria	10
150	70	Støtte til de norske skipene som redder båtflyktninger i Middelhavet og strakstil-tak for mennesker i greske og italienske interneringsleire	5,0
151	70	Øke bevilgning til tiltak for å styrke fred og forsoning	18
151	71	Øke bevilgning til arbeid med globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning	8,0
159	70	Økt regionbevilgning Midtøsten og Nord-Afrika, inkludert økning i støtten til palestinske flyktninger gjennom UNRWA	125
<ul style="list-style-type: none"> • Herunder sikre 10 mill. i øremerket støtte til gjenoppbygging av Kobane: + 10 • Herunder sikre at minst 15 mill. øremerkes organisasjoner som støtter BDS-kampanjen (Boycott, Divestment and Sanctions): + 15 			
159	72	Reversere regjeringas kutt i bistand til Afghanistan	25
159	75	Øke regionbevilgninger til Afrika for å sikre at satsingen på småskala og desentraliserte løsninger for basistilgang til energitjenester for husholdninger som ikke kan forvente tilkoping til nettet innen 2030	35
159	76	Øke regionbevilgninger til Asia	15
159	77	Øke regionbevilgninger til Latin-Amerika	15
160	70	Økt bevilgning til helsebistand for å motvirke kutt i annet arbeid som følge av kampen mot covid-19	40
160	70	Øremerket støtte til arbeidet med å unnta covid-19-vaksine fra patentrettigheter og sikre tilgang til vaksine for fattige land	20
160	72	Reversere regjeringas kutt til FNs aidsprogram UNAIDS så ikke prioritert arbeid mot korona-pandemien går utover de HIV-smittede	15
161	70	Øke støtten til utdanning	35
161	72	Økt bevilgning til Kunnskapsbanken og faglig samarbeid. Økningen øremerkes "Skatt for utvikling"	30
162	71	Økt bevilgning til matsikkerhet og landbruk, og klimatilpasset landbruk i utviklingsland	20
162	72	Reversere regjeringas flere år med kutt til fornybar energi. Øremerke 25 mill. til oppstart på arbeidet med opptrappingsplan under Paris-avtalen	355
162	75	Kutte i næringslivsbistand gjennom Norfund	-143
163	70	Skjerme tiltak for klima og miljø mot rammekutt som følger av redusert BNP	79
164	70	Økt bevilgning til likestillingsarbeid	10
164	71	Økt bevilgning til FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling UN Women	10
164	72	Økt bevilgning til FNs befolkningsfond UNFPA	10

Rammeområde 4 - Utenriks

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
170	70	Reversere regjeringas 2020-kutt og øke støtten til sivil samfunn, herunder fagbevegelsen i land som mottar næringslivsbistand gjennom Norfund	200
170	71 (NY)	Gjenopprette egen post for informasjonstiltak om Nord/Sør-spørsmål (flytte fra 170/70) og øke denne med 15 millioner	15
172	70	Redusere kjernebidrag til Verdensbanken	-400
172	71	Reversere støtten til regionale banker og fond med nyliberal agenda tilbake til 2019-nivå. Mye av denne reduksjonen gis i stedet som økte regionbevilgninger og gjeldsslette, samt overføringer til miljø og sivilsamfunn	-160
172	73	Økt bevilgning til gjeldsslette og sørge for opprettelsen av en global gjeldsslette-mekanisme under UNCTAD	75
179	21	Flytte utgifter til flykninger i Norge fra bistandsbudsjettet (ODA)	-551
		Sum	49

Rammeområde 5 - Justis

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
440	1	Legge ned Politiets utlendingsenhet og overføre frigjorte midler og stillinger til politidistriktene så de selv kan få prioritere ressursene	-480
440	1	Tilføre over 500 årsverk til politidistriktene med ressursene som frigjøres av å legge ned Politiets utlendingsenhet	480
440	25	Kutte øremerket post til uttransportering og legge den til politidistriktenes budsjett, slik at de kan avveie uttransportering mot andre uløste politioppgaver	-130
440	1	Styrke politidistriktene ved å overføre midlene som regjeringen øremerker til uttransportering	130
440	1	Styrke politidistriktene med 100 årsverk ved å reversere regjeringens ABE-kutt	92
440	1	Styrke A-krimsentrene - økt bevilgning til politiet	30
440	1	100 nye etterforskere - seksuallovbrudd	120
440	1	100 nye etterforskere - vold i nære relasjoner	120
440	1	Avslutte kontrakten med Airlift om helikopterberedskap for politiet i Tromsø som ble inngått for å kompensere for bortfall av forsvarets helikopterkapasitet på Bardufoss	-25
442	1	Reversere kutt knytta til reduksjon av bacheloropptak ved Politihøgskolen i Oslo i 2020	3,9
440	1	Styrking av Økokrim med flere årsverk	40
410	1	Styrke domstolene ved å reversere ABE-kuttet for å opprettholde årsverk, henlegge alle saker om tilbakekall av statsborgerskap og øke bevilgningene til digitalisering.	25
430	1	Styrke kriminalomsorgen ved å øke grunnbemanning i førstelinja, etablere flere aktiviseringsteam for å hindre menneskerettsstridig isolasjon og gjøre innsatte bedre i stand til å bidra i samfunnet etter endt soning	30
430	1	Opprette en støtteordning for videreutvikling og fornying av det rehabiliterende tilbudet i kriminalomsorgen basert på de gode erfaringene fra nå nedlagte avdeling Kleivgrend ved Arendal fengsel	15
470	1	Reversere regjeringas kutt i fri rettshjelp og øke inntektsgrensen for tilgang på fri rettshjelp tilsvarende regjeringas to siste år med kutt	48
470	72	Øke støtten til rettshjelptiltak som JURK, Gatejuristen m.fl. og gjenopprette øremerking. Posten økes med 10 mill. i tillegg til at 6 mill. frigjøres til andre felt når behov for rettshjelp i saker om tilbakekall opphører	16
470	72	Innføring av støtteordning for rettslig prøving av utlendingssaker, som anbefalt av rettshjelpsutvalget	4,0
61	1	Ikke øke lønna til høyesterettsdommere	-1,4
400	70	Kutte støtten til Human Rights Service	-1,8
440	70	Øke støtten til Krisesentersekretariatets ROSA-prosjekt	5,0
440	70	Øremerket støtte til foreningen FRIs prosjekt Rosa kompetanse justis	0,7
473	1	Reverserer ABE-kuttet og øker bevilgninger for å sikre kortere saksbehandlingstid på kontoret for voldsoffererstatning	1,0
451	1	Øremerket økning i støtte til Siviltforsvaret for å trygge Norges sivilbefolkning i krig, katastrofe- og krisesituasjoner	10
467	1	Støtte til Norsk Lovtidend slik at Lovdata Pro (register over alle rettsavgjørelser) blir gratis for alle, for slik å styrke rettssikkerheten	37
Sum			570

Rammeområde 6 - Innvandring, regional utvikling og bolig

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
490	flere	Overføre utgifter for flyktninger i Norge fra bistandsbudsjettet til UDI (ODA)	551
490	flere	Øke antall kvoteflyktninger til 5000	431
490	flere	Relokalisere inntil 1500 flyktninger fra Hellas og Italia i lys av den prekære situasjonen i Moria.	223
291	71	Antirasistisk Senter	2,0
291	71	Stiftelsen Fargespill	1,0
291	71	Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)	1,0
490	1	Tilbakekallelse av statsborgerskap: Reversere økt bevilgning til arbeidet i UDI	-17
491	1	Tilbakekallelse av statsborgerskap: Reversere økt bevilgning til arbeidet i Utlendingsnemnda	-23
490	71	Økt støtte til veiledningstiltak for Au pairer	5,0
541	60	Styrke tilskuddsordningen til bredbåndsutbygging	150
553	65	Omstillingsmidler til kommuner og regioner med redusert sysselsetting	100
554	1	Kompetansesenter for distriktsutvikling	5,0
554	73	Økt støtte slik at flere bedrifter inkluderes i Merkurprogrammet	15
560	50	Økte overføringer til Sametinget	26
578	70	Økt tilskudd til informasjonstiltak for å øke valgdeltakelsen	5,0
581	70	Sikre at flere får rett på bostøtte med økte satser	233
590	65	Områdesatsning Groruddalen og Oslo Sør	15
Sum			1723

Rammeområde 7 - Arbeid og sosial

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Krisepakke for de arbeidsledige			
2541	70	Dagpenger: <ul style="list-style-type: none"> • Fra 1.1.21: Økt dekningsgrad opp til 3 G også for alle dagpengemottakere med virkningstidspunkt før 20. mars 2020 • Forlenge varighet til 31.12.21: <ul style="list-style-type: none"> - Økt dekningsgrad opp til 3 G; - Nedre inntektsgrense på 0,75 G; - Fjerning av 3 ventedager • Forlenge varighet så lenge krisa varer (i første omgang foreslått til 30.juni): <ul style="list-style-type: none"> - Utvide maksimal dagpengeperiode slik at ingen går over maksgrensa i løpet av 1. halvår; - Øke maksgrense for hvor mye delvis permitterte kan arbeide uten å miste retten til dagpenger til 80%; - 10 dager med full lønnskompensasjon til nye permitterte fra staten utover arbeidsgiveres lønnsplikt i 10 dager. 	3 750
2541	70	Dagpenger: Gjeninnføre ferietillegget med virkning fra 01.01.2020 og fjerne vilkår om at man må ha mottatt dagpenger i minst 8 uker	3 600
2541	70	Dagpenger: Reversere økningen i forlenget ventetid ved selvforskyldt ledighet	180
2541	70	Permittering: Endre permitteringsregelverket slik at arbeidsgiver får lønnsplikt i 15 dager f.o.m 01.07.2021	-70
2543	70	Videreføring av stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere med 80 pst. kompensasjonsgrad frem til 01.07.2021	665

Rammeområde 7 - Arbeid og sosial

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
2543	71	Stønad for lærlinger: Forlenge ytelse til 31.12 og øke kompensasjonsgrad til 100 pst. av lønn opp til 3 G og 62,4 pst. av lønn mellom 3 og 6 G	17
Et tryggere arbeidsliv for flere			
634	76	Tiltaksplasser for å hjelpe folk i arbeid: 5000	560
634	77	Tiltaksplasser for å hjelpe folk i arbeid (Varig tilrettelagt arbeid/VTA): 300	39
605	1	NAV: Opprette 350 flere stillinger for å styrke saksbehandlingen og midler til å administrere flere tiltaksplasser (inkl. reversert ABE-kutt)	366
640	1	Åpne to nye senter for bekjempelse av arbeidslivskriminalitet med mål om at hvert politidistrikt på sikt skal ha sitt eget.	71
640	1	Arbeidstilsynet: Opprette flere stillinger til tilsyn med innleie (inkl. reversere ABE-kuttet)	43
640	21	Kamp mot sosial dumping: Fair Play Bygg	3
600	1	Statlig bemanningspool for industrien	50
601	50	Sekstimersdagen - tilskudd til prøveprosjekter	50
Styrke sikkerhetsnettet			
2620	70	Overgangsstønad: Øke fra 2,25 til 2,5 G og øke varigheten uten aktivitetskrav fra 1 til 2 år	404
2651	70	AAP: Forlenget ytelse til 1.7 for mottakere av AAP etter §11-17 som ellers går over maksperiode	145
2651	70	AAP: Reversere kuttet for unge mottakere under 25 år	345
2651	70	AAP: Innføre ung ufør-tillegget for nye mottakere i 2021	35
2655	70	Uføre: Fjerne regelen om at summen av uføretrygd og barnetillegg ikke kan overstige 95 pst. av tidligere inntekt	137
2655	70	Uføre: Øke barnetillegget til 0,45 G	263
2670	70	Pensjon: Ikke levealdersjustere pensjoner i 2021	481
2670	73	Pensjon: Regulere 1G av alle pensjoner med lønnsvekst uten underregulering med 0,75 pp	364
2670	73	Pensjon: Øke alderspensjonen fra 1.7 med 5000 kroner/året for gifte og enslige minstepensjonister	330
621	63	Styrke Navs gjeldsrådgivningstelefon med 2 årsverk uten å omdisponere midler fra øvrige tiltak for vanskeligstilte	2
621	70	Reversere kutt i tilskudd til humanitære tiltak for fattige tilreisende	10
2651	75	Reversere kutt i støtte til barnebriller	193
2661	70	Reversere kutt i grunnstønad til glutenfritt kosthold	19
Sum			12 051

Rammeområde 8 - Forsvar

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1760	45	Kutte kampfly og baseløsning	-6 631
1760	NY	Ventefond for kampflybevilgning i påvente av kontraktsoppsigelse. Kan overføres	6 631
1760 m.fl.	1	Kutte administrasjonskostnader knyttet til nye kampfly med baseløsning	-149
1710	47	Kutte bygg og anlegg til nye kampfly	-267
1710	47	Bygging av base for maritime overvåkingsfly på Evenes avsluttes og midlene overføres til oppgradering av Andøya flystasjon, slik at de nye P-8 overvåkingsflyene kan innføres der	0
1720	1	Styrke Hæren ved å øke antall årsverk, øke volum på lagførerutdanningen og tilrettelegge for etablering av lederutdanning i Nord-Norge for fremtidig oppbemanning	400
1720	1	Øke Hærens kampkraft ved å bygge om 12 MLRS-vogner som i dag står ubrukt, til bruk av langtrekkende artilleri	930
1720	1	Utvide fra 40 000 til 45 000 personell i Heimevernet. Inkluderer engangsinvestering i våpen og annen utrustning	265
1720	1	Øke øvingsmengden for Heimevernet med to døgn	152
1720	1	Flytte tilbake seks helikoptre fra Rygge til Bardufoss for å sikre dedikert helikopterstøtte til Hæren og styrke beredskap i nord	50
1720	1	Reetablere Sjøheimevernet	250
1720	1	Styrke Kystvakten (KV) med personell til ekstra patruljedøgn på fartøy som i dag ikke utnyttes fullt ut, for slik å styrke redningsberedskap, ressurskontroll (fiskeri), tilstedeværelse og suverenitetshevdelse i nord.	48
1710	1	Ta tilbake drift av renhold i Forsvaret og sikre de ansatte skikkelige lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår	24
1720	1	Styrke Forsvarets Høgskole og utdanningen i Forsvaret for å ta igjen etterslep i utdanning av befal og lagførere. Bevilgningen øremerkes økte kvoter	50
1760	45	Teknologifond for testing og innfasing av ny forsvarsteknologi med vekt på defensivt innrettede våpen, egnet til asymmetrisk forsvar	80
1720	71	Øke støtten til veteranorganisasjonene og øremerke deler av støtten til drift for Veteranforbundet SIOPS (Skadde i internasjonale operasjoner)	2,0
1720	1	Kutte amerikanske baser på Værnes	-61
1720	1	Kutte utgifter tilknyttet forhåndslagring av amerikansk militært materiell (Marine Corps Prepositioning Program Norway)	-94
1720	1	Kutte utgifter til forhåndslagring for USAs luftvåpen (Co-located Operating Bases)	-6,4
1720	1	Kutte militære operasjoner i utlandet, inkludert den problematiske FN-operasjonen Minusma i Mali, trening på ørkenkrig i Jordan og seiling med US Navy til Hormuz-stredet	-1 010
1700	78	Kutte tilskudd til NATOs driftsbudsjetter	-377
1760	75	Kutte tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet	-109
1735	21	Kutte prosjekt for masseovervåking (Tilrettelagt Innhenting) i regi av Etterretnings-tjenesten	-177
Sum			0

Rammeområde 9 - Næring

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
926	45	Havforskningsinstituttet – investere i "Forskningsfartøy sør"	150
923	22	Havforskningsinstituttet – kunnskapsløft for havet	40
2421	76	Miljøteknologiordninga – generell styrking	200
2421	76	Miljøteknologiordninga – miljøtiltak i oppdrettsnæringa	100
2421	76	Miljøteknologiordninga – utslippskutt i industri gjennom bruk av trekull, hydrogen og andre innskuddsfaktorer	150
2421	50	Innovasjon Norge – styrke bioøkonomiordningen - inkl. satsing på bærekraftig fôr fra lokale ressurser	100
2421	50	Innovasjon Norge – ikke midler til petroleumsnæringa	- 220
2421	50	Innovasjon Norge – økte investeringsmidler til løsdriftfjøs på små- og mellomstore bruk	150
950	52	Nysnø Klimainvesteringer AS	200
909	73	Reversere kutt i nettolønnsordninga for norske sjøfolk	271
2421	54	Kondemneringsordning for skip i nærskipfart – resirkulering skal foregå ved norske verft	75
2421	54	Kondemneringsordning for utrangerte offshorefartøy – resirkulering skal foregå ved norske verft	100
915	1	Legge ned Regelrådet	-8,0
900	1	Kutte arbeid med frihandelsavtaler	-1,0
900	1	Jobbe for nye, solidariske handelsavtaler med land i sør	1,0
Sum			1308

Rammeområde 10 - Fiskeri

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
917	1	Økt fiskerioppsyn for å hindre overfiske samt økt kontroll med oppdrettsnæringa	20
917	21	Økt tilskudd til Fiskeridirektoratet for opprydding av forlatt fiskeutstyr	100
919	60	Oppdrettsavgift på 60 øre/kg - utgjør 250 mill. i 2022 og går direkte til Havbruksfondet for fordeling til kommunene	*
919	73	Tilskudd til kompensasjon for økt CO2-avgift for fiske og fangst i nære farvann	179
919	75	Reversere kutt og øke føringstilskudd og andre næringstiltak i fiskeriene	35
919	71	Øke tilskudd til velferdsordninger for fiskere	5,0
919	72	Gjeninnføre tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	3,0
Sum			342

Rammeområde 11 - Landbruk

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1150	50	Ekstra grøfting av jordbruksarealer	250
1150	50	Istandsetting av tidligere dyrka mark i Nord-Norge	50
1150	50	Istandsetting av setre	50
1150	74	Investeringer for å fremme beiting i utmark	50
1142	NY	Prosjektere og begynne å bygge beredskapslager for matkorn	50
1142	NY	Oppfølging av jordvernstrategi	5,0
1142	NY	Tilskudd til erstatning for vern av matjord	10
1150	50	Flere utvalgte kulturlandskap	5,0
1150	50	Inntekter fra økt soyapris brukes til tilskudd for å ha dyr på utmarksbeite	8,8
1149	73	Kutte støtte til tettere planting etter hogst og gjødsling av skog	- 25
1149	73	Tilskudd til forsøk med plukkhogst	25
1150	50	Redusere subsidier til veibygging og hogst i bratt terreng i gammel naturskog	- 60
1150	50	Øke tilskudd til drenering og miljø- og klimatiltak i landbruket	60
1150	50	Metodeutvikling og kartlegging av gammelskog	20
1115	1	Mattilsynet: arbeid mot smittespredning fra dyrefôr	5,0
1115	1	Mattilsynet: arbeid for bedre dyrevelferd i blant annet oppdretts- og svinenæringa	10
1112	50	Veterinærinstituttet: Økt forskning på antibiotikaresistens, samt andre sykdommer og patogener som kan true på grunn av endret klima	3,0
1112	50	Veterinærinstituttet: økt forskning på skrantesyke/CWD	5,0
4150	85	Prisutjevningsbeløp ved innføring av tollavgift på soyamel fra 1.7	- 6,3
1112	50	Økt støtte til Norecopa – alternativer til dyreforsøk	1,5
1136	50	Økt støtte til Norsk genressurscenter for å sikre bruk av norske husdyrraser	2,0
Sum			519

Rammeområde 12 - Olje og energi

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1820	22	Styrke flom- og skredforebygging i regi av NVE	300
1820	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging i regi av kommunene	100
1820	1	Økt bevilgning til NVE for å bistå kommunene med overvannsproblematikk	5,0
1820	NY	Tilskudd til implementering av miljødesign ved revisjon av vannkraftkonsesjoner	20
1820	26	Reversere økning til reguleringsmyndigheten for energi (RME)	- 4,5
1810	21	Kutte kartlegging av havbunnsmineraler	-65
1815	70	Stoppe utviklingen av nye felt i nordområdene, Petoro AS	- 100
1830	50	Kutte i petroleumsforskning som ikke er rettet mot å redusere klimautslipp, ulykker etc.	- 222
1830	50	Satsing på forskning på elektrisitetsproduksjon fra dyp geotermisk energi	40
1830	50	Økte bevilgninger til forskning på energisparing	50
4810	1	Reduserte gebyrinntekter når vi ikke lyser ut nye TFO-runder	12
1810	1	Reduserte driftsutgifter når vi ikke lyser ut nye TFO-runder	- 12
1830	NY	Statlig forsknings- og utviklingsprogram flytende havvind	300
1840	72	Karbonfangst på Klemetsrud	1 000
Sum			1 424

Rammeområde 13 - Miljø

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Naturmangfold			
1420	35	Skogvern	200
1420	82	Tilskudd til trua arter og naturtyper	80
1420	31	Tiltak i verneområder	10
1420	38	Restaurering av myr og annen våtmark	20
1420	21	Opprusting av laksetrappes i Ranaelva og Vefsna	20
1420	21	Statlige vannmiljøtiltak	30
1420	70	Tilskudd vannmiljøtiltak	25
1420	81	Flere utvalgte kulturlandskap og tilrettelegging for insekter	15
1420	60	Utarbeide kommunedelplaner for natur	30
1410	21	Miljøovervåkning og miljødata, særlig vanntiltak	30
1410	22	Økologisk grunnkart	25
1410	21	Tiltak mot fremmede arter	20
1410	23	MAREANO	20
1410	NY	Restaureringsfond for restaurering av natur	50
1411	1	Artsdatabanken	22
1420	1	Reversere ABE-kutt i Miljødirektoratet	7,1
1420	1	Økt tilsyn med ytre miljø i petroleumssektoren	5,0
1420	71	Økt tilskudd til arbeid med å redusere marin forsøpling	20
1420	84	Økt bidrag til FNs naturpanel	2,0
Klima			
1420	61	Klimasats: Tilskudd til klimatiltak i kommunene	500
1420	61	Klimasats: Tilskudd til klimatilpassing i kommunene	100
1428	50	ENOVA – Klimatiltak i industrien	200
1428	50	ENOVA – Energieffektivisering (ENØK) i bygg	400
1428	50	ENOVA – Styrke støtteordning til landstrøm i norske havner	50
1428	50	ENOVA – Egen støtteordning for energieffektivisering i borettslag og sameier	150
1428	50	ENOVA – Opprette støtteordning for utbygging av elbil-lading i borettslag og sameier	150
1428	50	ENOVA – Tilskudd til oppgradering av vannkraft	200
1428	50	ENOVA – Ytterligere tilskudd til elsjaker (nullutslippsfondet)	200
Kulturminner			
1429	70	Tilskudd til automatisk fredede og arkeologiske kulturminner	10
1429	72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10
1429	79	Tilskudd til verdensarven	10
Diverse miljøformål			
1400	70	Frivillige miljøorganisasjoner og allmennyttige miljøstiftelser	8,0
1400	76	Sirkulær økonomi	50
1420	78	Friluftformål	20
Sum			2 689

Rammeområde 15 - Helse

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Innfase gratis tannhelse			
2711	72	Egenandelstak på 2000 kr, 40 % refusjon over dette beløpet	2 480
2711	72	Utvide aldersgrensa for gratis tannhelse fra 18 til og med 25 år	505
Egenandel for helsetjenester			
2752	72	Redusere egenandelstaket med 723 kroner – Nytt tak blir 2460 kr (som dagens egenandelstak 1)	1 010
1 milliard til sykehusene			
732	72-75	Reversere ABE-kutt for sykehusene	768
732	72-75	Flere stillinger for leger i spesialisering (LIS-1) – 30 flere enn regjeringa	60
732	72-75	Utdanningsstillinger for spesielsykepleiere og jordmødre	100
732	72-75	Vikarpool i helseforetakene	100
732	72-75	Ansette flere helsearbeidere i faste stillinger	1 000
732	72-75	Kutte bruk av innleie fra bemanningsbyråer	-1 000
732	72-75	Kutte direktørens lønn med omtrent 10 pst.	-1,0
732	72-75	Omfordele fra Innsatsstyrt finansiering til basisbevilgning	41 696
732	76	Avvikle Innsatsstyrt finansiering	-41 696
732	72-75	Omfordele fra Kvalitetsbasert finansiering til basisbevilgning	578
732	71	Avvikle Kvalitetsbasert finansiering	-578
732	72-75	Avvikling av nøytral mva for regionale helseforetak	8 115
732	80	Kompensasjon for avvikling av nøytral mva for regionale helseforetak	-8 115
732	82	Starte utbygging av Aker sykehus og utrede Ullevål-alternativet	102
732	82	Ikke bevilge investeringslån til planer om nedleggelse av Ullevål sykehus	-102
Fødsels- og barselsomsorg			
732	72-75	Styrke fødeavdelingene på sykehusene	150
714	79	Ammehjelpen	1,0
762	60	Styrke jordmordkompetansen i kommunene	20
700		Flerkulturell fødselshjelper	4,6
740	1	Styrke helseberedskapen: Reversere ABE-kutt for Helsedirektoratet	6,3
745	1	Styrke helseberedskapen: Reversere ABE-kutt for Folkehelseinstituttet	6,5
746	1	Styrke helseberedskapen: Reversere ABE-kutt for Statens Legemiddelverk	1,5
732	70	Forskning på sykdommen ME	2,0
Seksuell- og reproduktiv helse			
717	70	Gratis prevensjon opp til 25 år – innfasing av gratis prevensjon	31
717	70	Oppheve den nedre aldersgrensen på 16 år for å kunne få gratis prevensjon – innfasing av gratis prevensjon	5,5
2751	70	Gratis prevensjon til alle uten inntektsgivende arbeid – innfasing av gratis prevensjon	20
762	63	Styrket seksualitetsundervisning i skolen	5,0

Rammeområde 15 - Helse

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Rusomsorg			
714	70	Tilskudd frivillig rusforebyggende innsats	5,0
732	72-75	Bedre ettervern i rusomsorgen	50
762	61	Rusmestringsenheter i fengselshelsetjenesten	15
780	50	Økt bevilgning til forskning på kvinnehelse	30
Folkehelse			
714	21	Forebygge voldtekt	15
714	21	Forebygge vold i nære relasjoner	15
710	21	Senter for vaksineproduksjon og innovasjon	40
733	21	Styrke habilitering og rehabilitering	20
740	1	Planlegge alternative organisasjonsformer, med sikte på å utvikle helseforetaksmodellen.	10
740	1	Uvikle "Fritt behandlingsvalg" - reduserte administrasjonskostnader	- 5,0
761	65	Uvikle forsøksordning med statlig eldreomsorg - reduserte administrasjonskostnader	- 30
761	60	Kommunale kompetansetiltak for å få flere helsefagarbeidere	3,0
765	21	Handlingsplan for forebygging av selvmord	10
765	73	Flere Fontenehus, arbeidsfellesskap for mennesker som har eller har hatt psykiske helseproblemer	10
765	72	Fængselsradio: RøverRadion	1,5
714	60	Helsesenter for papirløse i Oslo	1,6
765	71	Pårørendealliansen	5,0
762	60	Økt støtte til forebyggende helsetjenester: Helsestasjons- og skolehelsetjenesten	30
714	74	Tilskudd til gratis skolemat for ett ukentlig måltid	392
700	21	Kutte tilskudd til Akson	- 93
Sum			5 800

Rammeområde 16 - Utdanning

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Profittfri velferd			
231	21	Bedre bemanning i barnehage: flere fagarbeidere og barnehagelærere	606
231	21	Redusere pensjonstilskuddet til private barnehager slik at det dekker bare faktiske pensjonskostnader (inkl. økte administrasjonskostnader for kommunene)	-606
Kompetanse og etterutdanning			
225	69	Doble tilskuddet til "Fagbrev på jobb"	46
257	70	Styrke bransjeprogrammene: Gratis etterutdanning for fagarbeidere	300
260	50	Flere studieplasser for videreutdanninger for sykepleiere (helsesykepleiere, intensiv-, og operasjonssykepleiere)	100
226	21	Styrke kvaliteten i SFO: Mulighet til å gjennomføre fagskoleutdanning for ansatte	10
226	NY	Kompetanseløft for lærere i seksualitetsundervisninga	20
Yrkesfag			
2410	70	Øke utstyrsstipendet for elever på VGS med totalt 25 %	74
2410	70	Øke borteboerstipend til 5500	89
Høyere utdanning			
240	60	Styrke høyere yrkesfaglig utdanning: 500 nye fagskoleplasser	25
260	50	Styrke statlige universiteter og høyskoler: Reversere ABE-reformen	184
260	50/70	Kutte bruken av resultatbasert finansiering av høyere utdanning	-189
260	50/70	Økt basisfinansiering av høyere utdanning	189
260	70	Kutte i overfinansiering til kristne private høyskoler	- 200
2410	50	Sikre stipend for alle: Studenter som bytter studie eller ikke fullfører grad får fortsatt konvertert 40 pst. av lånet sitt til stipend	285
270	75	1350 ekstra studentboliger, totalt 3000.	92
286	60	Forskning og utvikling i hele landet: Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning	20
260	50	Kategoriheving av sykepleierutdanningene	3,2
Undervisning, opplæring			
222	1	Fjernundervisning samisk språk	5,0
225	74	Den faglige skolesekken – informasjon om arbeidslivet og organisering på skolen	20
225	74	Antirasistisk skolesekk: For lærere, elever, skoleledere	10
225	75	Rosa kompetanse i barnehage og skole	2,0
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa: Lesestimulering og folke- og skolebibliotek	3,0
230	1	Styrke spesialpedagogisk støttesystem for kommuner og fylkeskommuner (Statped)	25
224	70	Undervisningsressurser for de nasjonale freds- og menneskerettighetssentrene	5,0
292	60	Øke antall norsktimer i asylmottak fra 175 til 250 timer	6,5
Sum			1324

Rammeområde 17 - Transport og kommunikasjon

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Vei			
1320	30	Trafikksikkerhetstiltak på riksveier	100
1320	28	Statens Vegvesen – økt kontroll av tunge kjøretøy for å sikre oss mot livsfarlige vogntog på norske veier	50

Rammeområde 17 - Transport og kommunikasjon

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
1320	65	Tilskudd til fylkesveier med særlig stor næringstransport	25
1321	70	Kutte i motorveitbygging og legge ned Nye Veier AS	- 5 000
1320	30	Kutte investeringer i enkelte 4-felts motorveier (E18 Lysaker-Ramstadsletta, Rv 4 Roa-Gran grense)	- 495
1320	30	Økt tilskudd for gang- og sykkelsti langs riksveier	100
Kollektiv			
572	60	20 pst. lavere pris på alle kollektivbilletter på buss, trikk, t-bane og ferje	1 137
1352	70	20 pst. lavere pris på alle togbilletter fra 1.4	956
1332	63	Øke statens bidrag til store kollektivprosjekter i byene, som Bybanen i Bergen og Forne-bubanen i Oslo	712
1332	66	Belønningsmidler til tilskuddsordninger i byområder	800
1330	NY	Tilskudd til fylkeskommuner for ekspressbusser og buss-til-tog	50
1330	60	Utvidet TT-ordning for brukere med særskilte behov	150
1330	76	Videreutvikling av tekst-til-tale-teknologi slik at informasjonssystemene i kollektivtransporten kan bli universelt utformet	2,0
Jernbane			
1352	73	Økte investeringer som kan settes igang i 2021	483
1352	71	ta igjen vedlikeholdsetterslep på jernbanen	700
1352	72	Økt planleggingskapasitet for å få fortgang i nye utbygginger	107
1352	70	Omdisponere årsverk brukt til konkurranseutsetting av trafikkpakker til økt planleggingskapasitet for å få fortgang i nye utbygginger	- 15
1352	70	Omdisponere årsverk brukt til konkurranseutsetting av trafikkpakker til økt planleggingskapasitet for å få fortgang i nye utbygginger	15
1352	73	Særskilte godstiltak (blant annet oppgradering av Alnabruterminalen og flere krysnings-spør)	150
1352	75	Tilskudd til godsoverføring fra vei til jernbane	112
1352	70	Flere togsett og flere sovevogner	100
1352	70	Sikre rammebetingelser for raske, gjennomgående tog mellom Oslo og København	100
1352	21	Ekstra midler til å gjennomføre KVVU for Nord-Norgebanen	10
1352	72	Pilotprosjekt med batteridrift på Nordlandsbanen	20
Havner			
1360	30	Investeringer i nye havneanlegg og mer vedlikehold	216
1360	73	Tilskudd til effektive og miljøvennlige havner	80
1360	60	Tilskudd til fiskerihavner	100
1360	30	Oppstart Stadt skipstunnel	75
1360	72	Tilskudd for overføring av gods fra vei til sjø	50
1360	30	Vedlikehold og tilrettelegging av fyr	100
Fly			
4312		Avinor – Halvere startavgift ved distrikts- og regionallufthavner	-84
4312		Avinor – Øke startavgift ved store, sentrale lufthavner	84
1310	NY	Testsenter for elektrifiserte fly	10
1370	70	Reversere kutt i postomdelingen	700
Sum			1700

Rammeområde 18 - Kommunal

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
Frie inntekter			
571	60	Øke kommunenes frie inntekter	6 500
571	61	Økt distriktstilskudd Sør-Norge	131
571	62	Økt distriktstilskudd Nord-Norge	369
572	60	Øke fylkeskommunenes frie inntekter	500
Velferd			
571	60	Munnbind til folket: gratis munnbind til alle som trenger det på jobb, kollektiv og blåresept	200
571	60	Sosialstønad: Øke satsene med 25 pst.	1 800
571	60	Sosialstønad: Holde barnetrygden utenfor beregningsgrunnlaget	450
571	60	Gratis barnehage for 5-åringer (fra 1.8) og ikke øke makspris for øvrige alderstrinn med 95 kr. fra 1.1	1 155
571	60	Behov for 2 900 ekstra barnehageplasser når kontantstøtta erstattes med ventestøtte for barn som ikke har barnehageplass	310
571	60	Økt finansiering av andrelinjebarnevernet i Oslo	40
571	60	Styrke skolehelsetjenesten i barneskolen (tilsvarer 100 nye helsesykepleiere)	78
571	60	200 nye fagstillinger i det kommunale barnevernet	136
Kompensere for kutt og underfinansiering			
571	60	Økt kompensasjon til industrikommuner for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk	40
575	60	Ressurskrevende tjenester – redusere innslagspunktet	325
571	64	Økt skjønnstilskudd til kommuner med under 3 000 innbyggere med spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester	15
572	60	Økt støtte til omlegging til nullutslippsløsninger for ferger og hurtigbåter	300
Infrastruktur			
571	60	Tilskudd til gang og sykkelveier	50
572	60	Økt vedlikehold av fylkesveier	400
572	60	Skredsikring på fylkesveier	100
Utdanning og kompetanse			
571	60	Makspris kulturskolen på 2 000 kroner pr. år fra høsten 2020	50
572	60	Yrkesfag: Fond for opprusting av verksteder på yrkesfag	100
572	60	Yrkesfag: Øke lærlingetilskuddet med 2 500 kr	50
572	60	Styrke Bedriftsintern opplæring	300
571	60	Satsning på skolebiblioteker	50
572	60	Tilskudd til fylkenes tilrettelegging for desentralisert høyere utdanning	50
575	60	Rekrutteringstilskudd for å sikre sykepleiekompetanse i årene som kommer	100
Sum			13 599

OVERSIKT OVER RØDTS KOMMUNEBUDSJETT

	BELØP (I MILL)
Frie inntekter: Kommunene	7 000
Frie inntekter: Fylkeskommunene	500
Øremerkede midler: Kommunene	4 799
Øremerkede midler: Fylkeskommunene	1 300
Samlet økning til kommunesektoren	13 599

Rammeområde 19 - Tilfeldige utgifter og inntekter

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
2309	1	Reversere resterende kutt som følge av ABE-reformen som ikke er omtalt under de ulike rammeområdene	424
2309	1	AKL-reform (Avkonsulentifisering og Lederlønnskutt-reform for Statlige virksomheter og foretak)	-300
Sum			124

Rammeområde 20 - Finansadministrasjon

KAP	POST	FORSLAG	BELØP (I MILL)
41	1	Redusere godtgjørelse for stortingsrepresentanter til 8G	-31
1618	1	Skatteetaten: Kontroll med nye statlige kompensasjonsordninger, styrking av A-krimsentrene og kamp mot skatteunndragelser	70
1600	NY	Tilskudd til organisasjoner som jobber med økonomiske spørsmål som gjeldsproblematikk, åpenhet og skattepolitikk i Norge – bl.a. Gjeldsoffer-Alliansen, Tax Justice Network, Attac, Transparency Norway og Publish What You Pay	25
Sum			64

Kommunefordeling

Rødt foreslår 6,5 milliarder mer i frie inntekter, 0,5 milliarder mer i distrikstilskudd og 40 millioner i økt kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk til kommunene neste år, i tillegg til 0,5 milliarder i økte frie inntekter for fylkeskommunene. De fordeles slik:

Fylker

FYLKE	ØKNING FRIE INNTEKTER
30 Viken	92 788 000
03 Oslo	50 950 000
34 Innlandet	35 335 000
38 Vestfold og Telemark	34 953 000
42 Agder	28 089 000
11 Rogaland	41 972 000
46 Vestland	67 735 000
15 Møre og Romsdal	31 604 000
50 Trøndelag	45 295 000
18 Nordland	36 202 000
54 Troms og Finnmark	35 075 000
Totalt fylker	500 000 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3001 Halden	39 300 000
3002 Moss	56 700 000
3003 Sarpsborg	68 000 000
3004 Fredrikstad	95 900 000
3005 Drammen	119 700 000
3006 Kongsberg	32 400 000
3007 Ringerike	35 100 000
3011 Hvaler	5 600 000
3012 Aremark	3 000 000
3013 Marker	5 700 000
3014 Indre Østfold	35 100 000
3015 Skiptvet	4 600 000
3016 Rakkestad	10 400 000
3017 Råde	8 900 000
3018 Våler	6 800 000
3019 Vestby	21 000 000
3020 Nordre Follo	72 800 000
3021 Ås	22 700 000
3022 Frogn	18 600 000
3023 Nesodden	22 800 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3024 Bærum	177 200 000
3025 Asker	120 800 000
3026 Aurskog-Høland	20 600 000
3027 Rælingen	21 400 000
3028 Enebakk	12 700 000
3029 Lørenskog	50 500 000
3030 Lillestrøm	100 200 000
3031 Nittedal	29 700 000
3032 Gjerdrum	8 300 000
3033 Ullensaker	46 100 000
3034 Nes	26 000 000
3035 Eidsvoll	29 200 000
3036 Nannestad	16 000 000
3037 Hurdal	4 200 000
3038 Hole	8 600 000
3039 Flå	2 200 000
3040 Nesbyen	5 300 000
3041 Gol	6 500 000
3042 Hemsedal	3 900 000
3043 Ål	6 900 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3044 Hol	5 900 000
3045 Sigdal	4 700 000
3046 Krødsherad	3 800 000
3047 Modum	16 700 000
3048 Øvre Eiker	22 600 000
3049 Lier	32 200 000
3050 Flesberg	4 200 000

Oslo

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
0301 Oslo	829 500 000

Innlandet

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3401 Kongsvinger	24 400 000
3403 Hamar	37 200 000
3405 Lillehammer	32 600 000
3407 Gjøvik	34 600 000
3411 Ringsaker	39 800 000
3412 Løten	8 800 000
3413 Stange	24 400 000
3414 Nord-Odal	7 400 000
3415 Sør-Odal	9 900 000
3416 Eidskog	9 400 000
3417 Grue	7 200 000
3418 Åsnes	11 000 000
3419 Våler	5 800 000
3420 Elverum	25 000 000
3421 Trysil	10 700 000
3422 Åmot	6 100 000
3423 Stor-Elvdal	4 600 000
3424 Rendalen	3 800 000
3425 Engerdal	3 200 000
3426 Tolga	3 400 000
3427 Tynset	8 300 000
3428 Alvdal	4 300 000
3429 Folldal	3 400 000
3430 Os	3 700 000
3431 Dovre	4 600 000
3432 Lesja	4 000 000
3433 Skjåk	4 100 000
3434 Lom	4 100 000
3435 Vågå	5 700 000

Viken

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3051 Rollag	2 900 000
3052 Nore og Uvdal	4 700 000
3053 Jevnaker	8 000 000
3054 Lunner	10 600 000
Totalt Viken	1 497 700 000

Innlandet

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3436 Nord-Fron	8 800 000
3437 Sel	8 900 000
3438 Sør-Fron	4 900 000
3439 Ringebu	6 700 000
3440 Øyer	6 700 000
3441 Gausdal	7 900 000
3442 Østre Toten	17 400 000
3443 Vestre Toten	16 400 000
3446 Gran	16 400 000
3447 Søndre Land	8 400 000
3448 Nordre Land	9 300 000
3449 Sør-Aurdal	5 500 000
3450 Etnedal	3 200 000
3451 Nord-Aurdal	9 500 000
3452 Vestre Slidre	3 900 000
3453 Øystre Slidre	5 000 000
3454 Vang	3 500 000
Totalt Innlandet	493 900 000

Vestfold og Telemark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3801 Horten	31 600 000
3802 Holmestrand	29 000 000
3803 Tønsberg	65 500 000
3804 Sandefjord	74 200 000
3805 Larvik	56 200 000
3806 Porsgrunn	44 700 000
3807 Skien	63 600 000
3808 Notodden	17 200 000
3811 Færder	32 800 000
3812 Siljan	3 400 000
3813 Bamble	18 700 000
3814 Kragerø	14 800 000

Agder

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4201 Risør	10 100 000
4202 Grimstad	26 800 000
4203 Arendal	51 700 000
4204 Kristiansand	129 400 000
4205 Lindesnes	29 300 000
4206 Farsund	13 000 000
4207 Flekkefjord	12 700 000
4211 Gjerstad	4 400 000
4212 Vegårshei	3 600 000
4213 Tvedestrand	8 400 000
4214 Froland	7 100 000
4215 Lillesand	9 100 000
4216 Birkenes	6 700 000

Rogaland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1101 Eigersund	17 600 000
1103 Stavanger	173 200 000
1106 Haugesund	43 400 000
1108 Sandnes	92 600 000
1111 Sokndal	5 100 000
1112 Lund	4 700 000
1114 Bjerkreim	4 300 000
1119 Hå	22 200 000
1120 Klepp	22 500 000
1121 Time	21 900 000
1122 Gjesdal	14 300 000
1124 Sola	33 300 000

Vestfold og Telemark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
3815 Drangedal	6 300 000
3816 Nome	9 400 000
3817 Midt-Telemark	12 900 000
3818 Tinn	9 300 000
3819 Hjartdal	3 000 000
3820 Seljord	5 000 000
3821 Kviteseid	4 400 000
3822 Nissedal	3 300 000
3823 Fyresdal	3 100 000
3824 Tokke	4 300 000
3825 Vinje	5 300 000
Totalt Vestfold og Telemark	518 000 000

Agder

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4217 Åmli	3 900 000
4218 Iveland	2 700 000
4219 Evje og Hornnes	4 800 000
4220 Bygland	3 000 000
4221 Valle	1 900 000
4222 Bykle	2 000 000
4223 Vennesla	17 700 000
4224 Åseral	1 600 000
4225 Lyngdal	13 500 000
4226 Hægebostad	3 100 000
4227 Kvinesdal	9 500 000
4228 Sirdal	3 200 000
Totalt Agder	379 200 000

Rogaland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1127 Randaberg	13 500 000
1130 Strand	15 500 000
1133 Hjelmeland	5 100 000
1134 Suldal	6 000 000
1135 Sauda	7 800 000
1144 Kvitsøy	1 500 000
1145 Bokn	2 000 000
1146 Tysvær	14 800 000
1149 Karmøy	51 900 000
1151 Utsira	1 700 000
1160 Vindafjord	11 300 000
Totalt Rogaland	586 200 000

Vestland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4601 Bergen	328 800 000
4602 Kinn	21 900 000
4611 Etne	5 900 000
4612 Sveio	7 300 000
4613 Bømlo	14 800 000
4614 Stord	21 900 000
4615 Fitjar	4 800 000
4616 Tysnes	4 800 000
4617 Kvinnherad	19 600 000
4618 Ullensvang	18 400 000
4619 Eidfjord	1 700 000
4620 Ulvik	2 900 000
4621 Voss	20 400 000
4622 Kvam	12 300 000
4623 Samnanger	3 800 000
4624 Bjørnafjorden	22 400 000
4625 Austevoll	7 900 000
4626 Øygarden	45 000 000
4627 Askøy	35 000 000
4628 Vaksdal	6 400 000
4629 Modalen	1 000 000
4630 Osterøy	9 500 000

Møre og Romsdal

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1505 Kristiansund	27 900 000
1506 Molde	38 800 000
1507 Ålesund	77 700 000
1511 Vanylven	5 400 000
1514 Sande	4 300 000
1515 Herøy	10 700 000
1516 Ulstein	10 300 000
1517 Hareid	6 300 000
1520 Ørsta	13 000 000
1525 Stranda	6 200 000
1528 Sykkylven	9 300 000
1531 Sula	11 600 000
1532 Giske	10 100 000
1535 Vestnes	9 600 000
1539 Rauma	10 100 000
1547 Aukra	4 900 000
1554 Averøy	7 000 000
1557 Gjemnes	4 500 000

Vestland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
4631 Alver	37 300 000
4632 Austrheim	4 600 000
4633 Fedje	2 200 000
4634 Masfjorden	3 300 000
4635 Gulen	4 800 000
4636 Solund	2 500 000
4637 Hyllestad	3 200 000
4638 Høyanger	6 900 000
4639 Vik	5 000 000
4640 Sogndal	15 200 000
4641 Aurland	2 800 000
4642 Lærdal	4 100 000
4643 Årdal	8 700 000
4644 Luster	7 600 000
4645 Askvoll	5 400 000
4646 Fjaler	5 000 000
4647 Sunnfjord	28 500 000
4648 Bremanger	6 600 000
4649 Stad	14 200 000
4650 Gloppen	9 200 000
4651 Stryn	9 200 000
Totalt Vestland	802 800 000

Møre og Romsdal

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1560 Tingvoll	5 300 000
1563 Sunndal	11 200 000
1566 Surnadal	9 000 000
1573 Smøla	4 100 000
1576 Aure	6 700 000
1577 Volda	13 100 000
1578 Fjord	5 100 000
1579 Hustadvika	17 500 000
Totalt Møre og Romsdal	339 700 000

Trøndelag

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5001 Trondheim	224 500 000
5006 Steinkjer	33 200 000
5007 Namsos	24 700 000
5014 Frøya	6 700 000
5020 Osen	2 700 000
5021 Oppdal	10 000 000
5022 Rennebu	4 500 000
5025 Røros	8 100 000
5026 Holtålen	4 000 000
5027 Midtre Gauldal	7 900 000
5028 Melhus	19 700 000
5029 Skaun	10 100 000
5031 Malvik	16 200 000
5032 Selbu	3 800 000
5033 Tydal	1 400 000
5034 Meråker	4 500 000
5035 Stjørdal	20 600 000
5036 Frosta	4 300 000
5037 Levanger	23 900 000
5038 Verdal	18 800 000

Nordland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1804 Bodø	76 700 000
1806 Narvik	35 800 000
1811 Bindal	3 900 000
1812 Sømna	4 600 000
1813 Brønnøy	12 600 000
1815 Vega	3 300 000
1816 Vevelstad	2 200 000
1818 Herøy	4 300 000
1820 Alstahaug	11 500 000
1822 Leirfjord	5 200 000
1824 Vefsn	21 700 000
1825 Grane	3 800 000
1826 Hattfjelldal	3 600 000
1827 Dønna	3 800 000
1828 Nesna	4 200 000
1832 Hemnes	7 600 000
1833 Rana	39 800 000
1834 Lurøy	5 700 000
1835 Træna	2 100 000
1836 Rødøy	3 700 000
1837 Meløy	11 100 000

Trøndelag

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5041 Snåsa	4 700 000
5042 Lierne	3 900 000
5043 Røyrvik	2 200 000
5044 Namsskogan	3 100 000
5045 Grong	5 200 000
5046 Høylandet	3 600 000
5047 Overhalla	6 300 000
5049 Flatanger	3 200 000
5052 Leka	2 300 000
5053 Inderøy	10 100 000
5054 Indre Fosen	14 500 000
5055 Heim	10 000 000
5056 Hitra	7 400 000
5057 Ørland	15 700 000
5058 Åfjord	7 500 000
5059 Orkland	23 900 000
5060 Nærøysund	16 000 000
5061 Rindal	3 800 000
Totalt Trøndelag	593 000 000

Nordland

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
1838 Gildeskål	4 900 000
1839 Beiarn	3 100 000
1840 Saltdal	7 800 000
1841 Fauske	14 600 000
1845 Sørfold	4 800 000
1848 Steigen	5 700 000
1851 Lødingen	4 800 000
1853 Evenes	3 600 000
1856 Røst	2 200 000
1857 Værøy	2 700 000
1859 Flakstad	3 500 000
1860 Vestvågøy	17 800 000
1865 Vågan	14 800 000
1866 Hadsel	12 700 000
1867 Bø	5 600 000
1868 Øksnes	7 300 000
1870 Sortland	16 100 000
1871 Andøy	7 700 000
1874 Moskenes	3 000 000
1875 Hamarøy	6 500 000
Totalt Nordland	416 400 000

Troms og Finnmark

KOMMUNE	ØKNING FRIE INNTEKTER
5401 Tromsø	133 200 000
5402 Harstad	45 300 000
5403 Alta	58 000 000
5404 Vardø	8 300 000
5405 Vadsø	16 100 000
5406 Hammerfest	33 000 000
5411 Kvæfjord	6 900 000
5412 Tjeldsund	8 800 000
5413 Ibestad	4 100 000
5414 Gratangen	3 500 000
5415 Lavangen	3 500 000
5416 Bardu	7 700 000
5417 Salangen	5 400 000
5418 Målselv	12 500 000
5419 Sørreisa	6 400 000
5420 Dyrøy	3 600 000
5421 Senja	30 400 000
5422 Balsfjord	11 300 000
5423 Karlsøy	7 200 000
5424 Lyngen	8 800 000
5425 Storfjord	6 600 000
5426 Kåfjord	6 800 000
5427 Skjervøy	8 500 000
5428 Nordreisa	9 900 000
5429 Kvænangen	5 500 000
5430 Kautokeino	11 400 000
5432 Loppa	5 400 000
5433 Hasvik	5 600 000
5434 Måsøy	6 200 000
5435 Nordkapp	11 400 000
5436 Porsanger	11 200 000
5437 Karasjok	10 000 000
5438 Lebesby	6 700 000
5439 Gamvik	5 900 000
5440 Berlevåg	5 400 000
5441 Tana	11 000 000
5442 Nesseby	5 400 000
5443 Båtsfjord	8 300 000
5444 Sør-Varanger	28 400 000
Totalt Troms og Finnmark	583 600 000

Hele landet 7 040 000 000

